Ahmet Aslan
tarafından
TÜSTAV'a

7a

Sosyalist

KURUCUSU : Dr. HİKMET KIVILCIMLI

Sayı : 73 5 ARALIK 1978 SALI FİYATI : 300 Krş.

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ !

KIVILCIM

(KIVILCIMLI ÖZEL SAYISI)

SAYI : 2

İÇİNDEKİLER

- SUNUŞ
- ALMAN EMPERYALİZMİ'NİN YÜKSELİŞİ VE TÜRKİYE — Mustafa Bakır
- DR. H. KIVILCIMLI — HAYATI VE ESERLERİ
- MARKSİST - LENİNİST ÖĞRETİNİN GELİŞİMİ VE DR. H. KIVILCIMLI — H. Yılmaz
- GÜNLÜK ANILAR : I — Dr. H. Kıvılcımlı

FİYATI : 25.— TL.

İsteme Adresi : ODAK Basın - Yayın - Dağıtım
Bab-ı Ali Cad. No: 29/202 Cağaloğlu - İST.

Demokrasi güçlerini bölmek, faşizmin ekmeğine yağ sürmektir

40'a yakın demokratik kitle örgütünün, Ankara'da bir «Demokratik Platform»u oluşturmak üzere yaptıkları toplantıda, yeni anti - demokratik yasa tasarılarına karşı aldıkları tavır, Ecevit'in tepkisine neden oldu. Ecevit bu tepkisinde bir yandan yeni yasa tasarılarını savunurken, diğer yandan demokratik kitle örgütlerinin birliğine de saldırılar yöneltti.

Yeni anti - demokratik yasa tasarıları, CHP ağırlıklı hükümetin gerici karakterini ortaya koymaktadır. Bu tasarılar, geniş ilerici - demokrat çevreleri rahatsız etmiş, CHP ağırlıklı hükümetin icraatına duydukları güveni biraz daha sarsmıştır. Böyle bir momentte, aralarında DİSK ve TÖB - DER'in de bulunduğu 40 demokratik örgütün birlik yolunda adımlar atmaya başlaması ise, CHP ağırlıklı hükümet için ayrı bir problem teşkil etmiştir. Çünkü böylesi bir birlik, CHP iktidarından hoşnutsuz ilerici muhalefetin aktif mücadeleye sokulmasında önemli bir fonksiyon görebilir. CHP ve Ecevit ise ilerici halk muhalefetinin yükselişinden korkmakta, hele böylesi bir muhalefetin CHP ağırlıklı hükümeti hedef alması ihtimali, uykularını kaçırtmaktadır. Ecevit ve CHP'nin bu korkusu yeni değildir. Bizatihi CHP ağırlıklı hükümetin kuruluşunda bu olgunun önemli bir etkisi vardır. Vatan Partisi'nin 22 - 24 Nisan 1978'de toplanan Olağanüstü Kongresi bu konuda şu tesbiti yapmıştır :

«CHP, Finans - Kapital, Tefeci - Bezirgân tahakkümüne karşı en geniş ama en az bilinçli kitlelerin tuttuğu burjuva reformist bir partidir. Bu parti, sınıf tabiatı gereği kendini destekleyen emekçi kitlelerin gücünden korkmuştur ve bu güce güvenmediği için, Finans - Kapitale yaranma politikasını uzun bir süreden beri benimsemiştir. Kitlelere güvenmediği için, Finans - Kapitalin açık bir faşist dikta girişimlerine karşı halkın gücüne dayanma politikasını benimsememiş, buna karşılık Finans - Kapitalle bir uzlaşma ile faşist diktatörlüğe gidişi engelleyebileceği hesabını yapmıştır. Son hükümet, Finans - Kapital ve CHP açısından böyle bir uzlaşmanın ürü

(Devamı 3. Sayfada)

Demokratik hakları boğazlama planları yapılıyor

Bakanlar Kurulu, Meclise sunulmak üzere, «teröre karşı» alınacak yeni «yasal önlemleri» belirledi. Meclis gündemine alınıp görüşülmesi an meselesi. «Sağa da sola da karşıyız» yansızlık demagojisiyle halkı avutmaya çalışan CHP ağırlıklı koalisyon, sözde «teröre» karşı hazırladığı bu yasa tasarısıyla milyonlarca emekçi insanımızın **demokratik haklarını boğazlamayı planlıyor.** Gerçekten, bu yasa tasarılarının kanunlaşması halinde 12 Mart sıkıyönetim dönemini «aratmayacak» bir döneme gireceğiz. Onun için parababaları ağızlarının sularını akıtarak bekliyor bu tasarıların kanunlaşmasını.

Halkın en temel demokratik haklarını gaspetmek anlamına gelen bu saldırı, sinsice planlanıyor. **Sistemlice hazırlanan faşist saldırılar sonucu** hergün meydana gelen yaralama, öldürme, bombalama olaylarının halkta yarattığı bezginliği ve yılgınlığı sömürerek planlıyor CHP ağırlıklı koalisyon bu saldırıyı. «Teröre karşı önlem» alıyorlar. Halbuki göstermelik de olsa yakalanan faşist saldırganların hergün gazetelerde, radyoda, televizyonda çarşaf çarşaf yayınlanan ifadelerinde, bütün bu cinayetlerin MHP ve Ülkü Ocakları tarafından tezgâhlandığı apaçık bir gerçek. Buna rağmen niye MHP ve ÜGD gibi faşist kuruluşlar hedef alınmaz? Çünkü CHP **«yansızdır» «sağa da sola da, her türlü teröre»** karşıdır. Bu nam altında emekçi halkın demokratik haklarına saldırılır.

Bu söylediklerimizi kuru bir iddia olmaktan çıkarmak için hazırlanan yasa tasarılarını tek tek incelemeye çalışalım;

«POLİSİN YETKİSİ ARTTIRILIYOR»

«Öngörülen değişiklik polis, bulunduğu bölgenin en yetkili amirinin emri üzerine istediği şahıs üzerinde ve gereken yerlerde arama yapabilecek, şüpheli gördüğü kişileri adlî mercilere teslim edebilecektir. (...)»

«(...) Görevinde üstün başarı gösteren emniyet görevlilerinin maaşlarının 24 katına kadar ikramiye verilmesi ve bir derece terfi ettirilmesi öngörülmektedir.(...)» (8 Kasım Cumhuriyet)

«(...) Polislerin silâh kullanmaları konusunda da yeni düzenlemeler getirilmektedir. Şimdiye kadar ki uygulamalar bu konuda dar anlamda yetkiler tanımaktaydı. (...)» (3 Kasım, Cumhuriyet).

«Demokrasi havarisi» Ecevit, polisin 12 Mart dönemini «aratmayacak» baskınlar yapmasına olanak hazırlıyor. Polis istediği an, istediği yerde «arama» yapabilecek. Nerede kaldı kişinin temel hak ve özgürlükleri? Üstelik bu polisler ödüllendirilecek, «görevinde» başarılı oldukları için. Polisin silah kullanma yetkisi de genişletiliyor. **Kimi polisler halka, işçilere, öğrencilere, sosyalistlere kurşun sıkarken** daha rahat, daha güvenceli olabilsin diye.

«DERNEKLER HAKKINDA»

«(...) Dernekler yasasında yapılması öngörülen bir değişiklikle, devlet memurları ve öğrencilerin siyasî faaliyet gösteren dernekler kurması, ya da bu tür faaliyet gösteren derneklere üye olması yasaklanmaktadır. Ayıca bugüne kadar kurulmuş bu-

(Devamı 3. Sayfada)

EMİNE KIVILCIMLI'YA MEKTUP

Emine Kıvılcımlı'nın; 26 Ekim tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde çıkan; Dr. H. Kıvılcımlı'nın eserlerinin basımını engellemeyi amaçlayan ilânını, protesto eden iki mektubu aynen yayınlıyoruz.

27 Ekim 1978

Sayın Emine Kıvılcımlı,

Cumhuriyet Gazetesi'nin dün yayınlanan sayısında «Duyurunuzu» üzülerek okudum. Her ne kadar tanışmıyorsak da bu mektubu size yazmayı bir görev bildim.

Hatırlarsınız; ben Dündar Erenler 1974 yılında ancak 6 sayı çıkarabildiğimiz Kıvılcım Gazetesi'nin sorumlu yazı işleri müdürü idim. Finans - Kapital kendi açısından Türkiye için en tehlikeli düşüncenin, yani Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın Teorik ve Pratik tezlerinin farkında ve bilincinde olduğu için ne Dr. Hikmet Kıvılcımlı zamanında ne de ondan sonraki dönemde O'nun tezlerinin ışığında örgütlenmeye müsade etmediği için bizi 17 yıl ağır hapis cezası ile zındanına tıktı. Yakınmıyoruz. O'nun Üniversiteye Çevirdiği yerlerde öğrencilik görevimizi yerine getirmeye çalışıyoruz.

Konuyu dağıtmadan «Duyuru»nuza gelelim: Dün bizim yaptığımız veya yapmaya çalıştığımız işleri, bugün birbirinden ayrı da olsa bazı insanlar yapmaya çalışıyor. Yıllarca yeraltında kalmış olan tezleri yerüstüne çıkarmaya çalışıyor. Hangi amaçla? Kime hizmet? Kâr amacıyla olmadığı sizce de mâlum. Hizmet; hayatın Diyalektik değişimi içersinde yarıda kalmış olan görevi işçi sınıfına karşı yerine getirmeye çalışmak. Peki bu insanların karşılığında aldıkları bedel ne? Gene meydanda; ya bir kahpe kurşun, ya da zından. Finans - Kapital'in sağlı sollu vuruşuna göğüs germeye çalışan bu insanların görev bildikleri şeyi yerine getirmeye hiç birşey mani olamazken sizin böyle bir metodla engellemeye çalışmanız, işçi sınıfına karşı sorumlulukla bağdaşmayan, Doktor'un anısına saygısızlık olmuyor mu?

(Devamı 2. Sayfada)

Sayın Sosyalist Gazetesi

İlişikte Emine Kıvılcımlı'ya yazılmış bir mektup yer almaktadır. Bu mektuba gazetenizin sayfalarında yer verebilir misiniz?

Ayrıca, okuyucularınızı, benzer mektuplarla, Emine Kıvılcımlı'yı Protesto etmeye davet edebilir misiniz? Sanırım bu çoktan yapılması gereken bir iştir.

İşlerinizde başarılar dilerim.

Selamlar.
Demir KÜÇÜKAYDIN

27 Ekim 1978

Efendim,

Adım : Demir Küçükaydın. Belki hatırlarsınız. 1974 yılında «Kıvılcım» adlı 6 sayı çıkabilmiş bir gazete vardı. O gazetenin «sahibi» idim.

26 Ekim 1978 tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde yer alan «Duyuru»nuzu görünce, size bu mektubu yazmaktan kendimi alamadım.

Çünkü, Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın kitaplarını okuyup anlamaya başladığım günden beri bir tek amacım oldu : Hikmet Kıvılcımlı'nın eserlerinin tüm Türkiye ve Dünya Proletaryasınca, tüm insanlıkça okunması, anlaşılması.

Hikmet Kıvılcımlı'nın eserlerinin Türkiye ve Dünya'da yayılmasını, okunmasını engelleme, geciktirme sonucu verecek her düşünce ve davranış, kanımca, —hangi sübjektif niyetle yapılmış olursa olsun—, işçi sınıfına ve insanlığa düşman bir davranıştır. Ve kendisiyle mücadeleyi gerektirir.

İşte, sizin Cumhuriyet'te çıkan «Duyuru»nuz, objektif olarak, Kıvılcımlı'nın eserlerinin olabildiğince kısa zamanda ve olabildiğince bol miktarda BASILMASINI, dolayısıyla YAYILMASINI, dolayısıyla OKUNMASINI, dolayısıyla ANLAŞILMASINI engelleme sonucunu yarattığı ve

(Devamı 3. Sayfada)

Vatan Partisi Ankara il örgütü aranmak istendi

Konuyla ilgili olarak, 19/11/1978 günü Vatan Partisi Ankara İl Başkanının Basına açıklaması şöyledir:

«18/11/1978 günü saat 20.00'de resmî ve sivil polisler mahkeme kararı olmaksızın ve hiçbir gerekçe göstermeden Vatan Partisi Ankara İl Binası'na girmeye teşebbüs etmişlerdir.

Kendilerine il yöneticileri tarafından "Burası Parti binasıdır, mahkeme kararı olmaksızın giremezsiniz" denilerek karşı konulunca, önce itiraz etmişler daha sonra da binaya giremeyince Partiye giriş ve çıkışı binanın içinde ve önünde durmak suretiyle kontrol altına almışlar, Parti'den çıkan ve Parti'ye gelen dört arkadaşımızı emniyete götürmüşlerdir.

Bu olay da göstermektedir ki, kolluk kuvvetlerine daha geniş yetkilerin verilmesi için hükümetin getirdiği yasa teklifi polisin keyfi tutumunu resmîleştirmekten başka bir anlama gelmeyecektir.»

Konuyla ilgili olarak VP sempatizanı işçilerden gelen mektupta da şöyle denmektedir :

«İşçi, emekçi ve aydın kitlelerini içinde barındıran TÜRKİYE halkı hergün beş, on ve bazan da topluluklar halinde evlâtlarını faşist terörün çarklarında kaybediyor. Öte yandan Burjuvazinin ve onun yandaşı Hür basının sağ sol çatışmaları diye yorumladığı özünde faşizm olan terör en üst noktalara dek tırmandırıldı. Finans - kapital saltanatının bekçi köpekleri gizli ve açık servisleriyle proleteryanın bilimsel sosyalist savaşçılarına ve örgütlerine finans - kapitalce hazırlanmış komplo ve provokasyonlarıyla saldırıyor. Kuşkusuz bundan böyle de sürekli saldıracağa benzer.

Önceki gün ANKARA'da bir bölgede İlerleme batağının tatlı su burjuva sosyalistleriyle CIA sosyalistleri Mao'cular arasında finans - kapitalin yağlı ekmeğine bal sürerce bir çatışma oluyor. Tabi bu arada yaralananlar olmuş. Bunun üzerine polisler yaralı kişileri barındırdığı gerekçesi ile VATAN PARTİSİ ANKARA İL MERKEZİ'ne izinsiz bir baskın yapmışlar; fakat yasa dışılığı gerekçesi ile, baskın Vatan Partisi üyelerince engellenmiştir. Bunun üzerine binanın girişi polisçe tutularak partiye gelenler göz altına alınmışlardır. Dört Vatan Partisi sempatizanının gözaltına alınması üzerine Vatan Partisi İl Başkanı ile bir Yönetim Kurulu üyesi kendi is-

(Devamı 3. Sayfada)

Atı alan Üsküdar'ı geçti Ülkü Ocakları kapatıldı!

Ülkü Ocakları sessizce kapatıldı. Kuruluşundan beri emekçi halka, devrimci gençliğe kan kusturan faşist çetelerin örgütlendiği dernek, nihayet kapatıldı. Kapatma gerekçesi; «Ülkü Ocakları'nın MHP'yi desteklemesi».

Ecevit Hükümeti ve onun kurumları görünüşte bir anti - faşist davranışı gösterdi. Ama, gerçek olan ise, bu anti - faşist görünüm altında emekçi halkı aldatmaktı. Çünkü, esasta faşist gençlik örgütü kapatılmamış, sadece isim değiştirmişti. Ü.O.D.'nin kapatılacağını anlayan faşist güçler, alelacele Ülkücü Gençlik Derneği'ni kurmuşlardı. Ü.G.D.'nin kurucu genel başkanı ise, dava açıldıktan sonra, Ülkü Ocakları Genel Başkanlığından istifa etmiş olan Muhsin Yazıcıoğlu idi. Yani özünde faşist güçler isim değiştirmekten başka birşey yapmamışlardı.

Öteden beri her meslek dalında «Ülkü - Bir», «Ülküm», «Ülkü - Tek» v.s. gibi dernekler kurarak örgütlenmelerini hızlandırmışlardı. Geçenlerde faşist bir gizli örgütün finansmanını sağladığı açığa çıkan MİSK ise yine aynı paraleldeki örgütlenmelerdendi.

Tabii ki bütün bunların arkasında uluslararası finans - kapitalle içiçe geçmiş olan Türkiye finans - kapitali vardı. Ve bunların faşist partisi MHP. MHP ile bu «Ülkü» adı altında faşist derneklerin hepsinin organik ilişkisi olduğu ve cinayet faillerinin bir bir itiraf ettikleri gibi katliamların MHP örgütlerince tezgâhlanıp bu derneklerce işleme konduğunu sağır sultan duydu.

Yasalara göre MHP dahil, bütün faşist örgütlerin kapatılması zorunlu olmasına rağmen, ya dava açıldığında mahkemeler reddetmekte, ya da davacı savcılar kurşunlanmakta, öldürülmektedirler.

Türkiye finans - kapitali, emrindeki faşist partisi MHP ile, emekçi halkın üstüne yağlı kurşun yağdırırken, hükümetin tavrı nedir? Ecevit ya da Özaydınlı, her olayın arkasında, «bazı çevreler», «bir parti» gibi muğlak sözlerle MHP'yi kastederken, açıkça halka gerçeği söylemekten ve cinayet şebekelerinin üstüne gitmekten çekinmekte ve korkmaktadır.

Bu, ne Ecevit'in korkaklığından ne Özaydınlı'nın beceriksizliğindendir. Meseleyi kişilerin niteliğine bağlamak, sosyalistlerin metodu olamaz. Sebep, bizzat hükümetin kuruluş mantığında yatmaktadır.

Bilindiği gibi, MC, gerek uluslararası prestijini yitirirken, gerekse Türkiye halklarının kin ve nefretini kazanmış bir iktidar durumundaydı. Üstte, politikada durum böyleyken, altta, ekonomi temelinde Türkiye, tarihinin en ağır bunalımını yaşamaktaydı. Parababaları bunalımın yükünü MC eliyle, emekçi halka yükleme çabası güderken ve en ufak halk tepkisini resmî devlet terörü ile bastırırken Ecevit ortaya atıldı. Ecevit, parababalarına bu durum devam ederse, halkın kendisini dahi aşıp devrim yoluna gireceğini hatırlattı. Bu düşünceler, parababalarında da yankı bularak, MC'den 11 milletvekili «komünizme varacak bir halk hareketinden korktukları için» MC'yi düşürdüler. Bunalımın yükünü emekçi halka yüklemenin en iyi yolu, Ecevit Hükümeti idi. Çünkü; halk, Ecevit'i «Umut» görmüş ve ezelden beri sevdiği gülün dikenine katlanmayı bilen çilekeşlerdendi. Ecevit, bunu bildiğinden, parababaları lehine «kestaneleri ateşten çıkarma», yani onları bunalımdan kurtarma görevini üstlendi. IMF'ye memleketi kul etti, ücretleri dondurdu; işsizliği, pahalılığı artırdı.

Halkı uyutmak için her türlü reform aldatmacasına baş vurdu. İşte halkın nefret ettiği faşist örgütlerden birini söz de kapattı. Esasta, fiilen bütün gizli açık görevlerini Ü.G.D.'ne devretmiş yani, görevini devretmiş, kendi kendini feshetmiş bir örgütün feshini onaylamış oldu. Aynı güçler, faaliyetlerini daha da artırarak ve sistemlileştirerek sürdürmektedir.

Ecevit, bu aldatmacayla da kalmayıp, her türlü örgütlenme, özgürlüğü, kişi dokunulmazlığını, sendikal hakları, yani Anayasa'yı çiğneyecek yeni yasa tasarıları hazırlıyor. Dün muhalefetteyken hürriyetçi ge

(Devamı 2. Sayfada)

«Demokratik platform» un siyasi karakteri

DİSK temsilciler toplantısı ardından, DİSK'in çağrısı üzerine 33 kitle örgütü «Demokratik Platform»u oluşturmak üzere toplandılar.

«Demokratik Platform» ismi, toplantının kendisi gibi DİSK'in önerisi. Bu öneri «Emperyalizme ve Faşizme karşı güçlerin güç ve eylem birliği için oluşturulması kararlaştırılan» birliğin, ortak davranışın adı oluyor. İsim üzerinde, fazla duracak değiliz. Ancak şu kadarını söylemeliyiz ki, halkın zorlamadan anlayacağı, anlayınca da hemen benimseyip savunacağı bir isim olabilirdi. Asıl önemli olan isminden çok muhtevasıdır.

«Demokratik» olduğuna göre, muhtevasını belirleyen, **Demokrasi güçleri** oluyor. Yani «Emperyalizme ve faşizme karşı güçler». Çağrılı örgütler, DİSK'in çağrı yazısında «ilk aşamada anti - emperyalist, anti - faşist tüm sendika, dernek, meslek örgütü, demokratik kuruluşlar» olarak belirtiliyor. Çağrılı örgütler arasında, «ilk aşamada» çağrılmayan olduğu söyleniyor. Bu çağrılmayanlar, Demokrasi mücadelesinde yer alamadıkları için değil ama, «ilk aşama» olduğu için, çağrıya eklenmedikleri anlaşılıyor. Demokrasi mücadelesinde en önde döğüşmesi gerekenler şüphesiz Sosyalist parti ve eğilimler olduğuna ve bunlar da çağrılmadıklarına göre, bu «ilk aşama» onlar için söylenmişe benziyor. DİSK'in böyle bir platforma sosyalist örgütleri çağırma konusunda ikircilik geçirdiği bellidir. Denilebilir ki, DİSK sosyalist örgütlerle ilgili tavrın bizzat platformca alınmasını düşünmüş olabilir. Ancak platform gerekçesi olarak sunulan bir metinde siyasetlere ilişkin şöyle denmektedir: «Bu çalışmaya yardımcı olacak siyasî partilerle sıkı bir ilişki içinde olunmalıdır.»

Yukarıdaki siyasetlerle ilgili cümle iki şekilde anlaşılabilir:

1 — Bu çalışmaya yardımcı olan siyasî partilerle sıkı bir ilişki içinde olunmalı, yardımcı olmayanlarla ilişki içinde olunmamalı.

2 — Siyasî partiler, böyle bir çalışmaya ancak yardımcı olabilirler. Biz de onlarla sıkı ilişki içinde oluruz.

Her iki anlamda yorumlamak mümkün olduğu gibi, her iki yorum da fazla birşey anlatmıyor. Fakat, gerek DİSK Temsilciler Meclisi kararında : «Faşist terör ve saldırılara karşı bugüne kadar yeterince önlem alamayan Hükümetin bundan sonra faşist odakların ortaya çıkarılmasına, faşist odakların kapatılmasına, faşist tırmanışın durdurulmasına, faşistlerin elde ettikleri mevzilerden temizlenmesine yönelik girişimlerin en etkin bir biçimde desteklenmesini uygun görür» denilerek, gerekse bir araya gelen örgütlerin ilk eylemleri sayılabilecek Ecevit'e iki mektupta; «Giderek yoğunlaşan faşist saldırılar ve ağırlaşan bunalım karşısında, bugün siyasî iktidar kararsız davranmakta ve ciddi önlemler almaktan uzak bir noktada bulunmaktadır.» (Mektup I.)

«Kitle örgütlerinin yöneticileri olarak, bu girişimlerden (anti - demokratik yasa girişimleri) vazgeçilmesi gereğini hatırlatıyoruz.» (Mektup I.)

«Ayrıca örgütlerimize yaptığınız suçlamalar haksız ve üzücüdür. Tasarıları savunurken kullandığınız yöntem daha da üzücüdür.» (Mektup II.) denilmektedir.

Bu alıntıları çoğaltmak, DİSK'in sürekli CHP ve iktidarını destekleyen demeçlerini aktarmak mümkün. Anlatmak istediğimiz, siyasî partiler içinde CHP'nin de görüldüğü ve hatta ondan çok şeyler umulduğudur. Şu gün CHP'den olumlu iş beklemek ölü gözünden yaş ummak demektir. Bu gerçekliğin üzerinden atlandığı taktirde, toplanan platform ne yaptığını bilmez durumda olacak, hatta en acil görevlerinin üzerinden «üzülerek» atlayabilecektir.

Mademki konu demokrasi güçlerinin birliğidir ve hedefi demokrasi mücadelesidir, o halde DİSK ve diğer örgütler demokrasi mücadelesinin - siyasî iktidar mücadelesinden ayrı olamayacağını görüşmeleri gerekir. Siyasî iktidar savaşı denilince, akla iktidar savaşı verecek siyasî parti geleceğine göre, platform şayet ne yaptığını biliyorsa, ilk iş olarak siyasî tavrını belirlemelidir. Veya CHP'ye aldığı siyasî tavrı yeniden irdelemeli, CHP'nin iktidardaki konumu ile demokrasi güçleri içerisinde yer alıp alamayacağını belirlemelidir. Biz bu hareketin siyasî olduğunu ve kaçınılmaz olarak bir sınıfın siyasetini benimseyeceğini ve ona göre davranacağını söylüyor duruyoruz. Ama DİSK Genel Sekreteri'nin platformun ikinci oturumunu açarken yaptığı konuşmada, Ecevit'in tepkisine verdiği cevap aksini söylüyor. «Demokratik platformda yan yana gelen güçlerin sınıfsal ittifakını yanlış değerlendirmek, onların örgütlerine yönelik haksız suçlamalar yapmak, ya da platformu amacının dışında göstermek, yanlış ve acele bir tavır olmaktadır.»

(Devamı 3. Sayfada)

Proletarya Partisi nedir?

SOSYALİST, SAYI (9 - 16)

Dr. Hikmet KIVILCIMLI

Türkiye'de bir **Proletarya Partisi** için ardarda duyurular ve çağrılar yapılıyor. Birçok arkadaşlar **Proletarya Partisi**'nin ne olduğunu veya ne olabileceğini kendi kendilerine ve herkese, bu ara bize de soruyorlar.

1 — PROLETARYA PARTİSİ PROBLEMİ

Bu ve benzeri sorulara sık sık karşılıklar verildi, açıklamalar yapıldı. Yapılıyor, yapılacak. Burada, bir yol daha kısa bir prensip aydınlatması yapmıya çalışalım.

Proletarya Partisi nedir? Dünyada ve bizde bir veya birçok adıyla sanıyla **İşçi** Partileri oldu, oluyor, olacak. Bunlar Proletarya Partisi midirler? Değil midirler? Proletarya Partisi iseler, nasıldırlar? Değilseler, neden değildirler? Bu soruların kısaca karşılıkları bulunmalı, verilmelidir.

Ayrıntılar içinde boğulmamak için alfabetik gerçeklikleri anarak yürüyelim.

2 — PROLETARYA SÖZCÜĞÜNÜN ÜÇ ANLAMI

Proletarya Partisi deyimi içinde 2 sözcük var. Önce **Proletarya** nedir? Tam karşılığı **Modern İşçi Sınıfı** demektir. Parti sözcüğünü sonraya bırakalım. Demek **Proletarya** sözcüğü içinde 3 ayrı anlam oturur :

1) **İşçi,**
2) **Modern,**
3) **Sınıf..**

Bu 3 anlamı duruca kavramazsak, **Proletarya**'nın ne olduğu gölgede kalır.

3 — İŞÇİ NE DEĞİLDİR?

İşçi nedir? İşçi sadece başkası hesabına çalışıp **sömürülen** insan değildir. Böyle insanlar, **Uygarlık** denilen **Sınıflı Toplum** doğdu doğalı vardır. Hatta, Tarih öncesinin Sınıfsız Toplumu **Orta Barbarlık** denilen **Sürü** ekonomili **Çobanlık** çağında bile: **Köle** adlı, babahan yanına yanaşmış çalışan insan tipleri belirmiştir.

Ne Tarih öncesinin aile çocuğu yerine geçen **insancıl** kölesi, ne **Uygarlığın** hayvandan beter şartlar altına soktuğu, bir aygıt, cansız âlet gibi kullandığı, isteyince kırdığı, öldürdüğü **insanlıktan çıkarılmış** kölesi: **İşçi** değildir. Kölenin **bütünü** (bedeni ve ruhu) hep birden pazarda alınır, satılır ve ebediyyen sahibinin malı olur.

Ortaçağın **Lonca** ustaları yanında çalıştırılıp sömürülen **Kalfalar** ve **Çıraklar**, Köle gibi parayla alınıp satılmasalar bile **ömürleri boyu** ustalarının ve loncalarının tüm yaşantılarıyla **yetkisi ve kontrolu** altında bulunurlar. İşçi, ne **«Usta»**sına veya **«Patron»**una ne herhangi bir **Lonca**'ya öyle, bir bitkinin köküne bağlı kaldığı gibi yapışık ve **kişiliksiz** değildir.

Antika **Tefeci - Bezirgân** toplumda (gerek **«ilkçağ»**, gerek **«Ortaçağ»** adı verilen ortamlarda) çalışanlar, sömürülenler, kimi **«Amele»** (İşçi) adını taşısalar bile, **«Ulûfeli»** (Ücretli, Gündelikçi) olsalar bile, bugünkü **«Proletarya»** deyimi içine girecek **«İşçi»** sayılamazlar.

4 — İŞÇİ NEDİR?

MODERN nedir? İşletilip sömürülen insanı İşçi yapan şey: «Modern» oluşudur. Modern ne demektir? Kısacası: Kapitalist demektir. Modern İşçi: Kapitalistin işletip artıdeğer sömürdüğü çalışandır. Modern İşçi: ne onu işletenin malı olan ilkçağın Köle'sidir, ne işleten kişi veya lonca gibi örgütlerin bitkicil Ortaçağ uydusu olan Kul'dur.

Modern İşçi: Hür (özgür) dür. Hem İş Aygıtlarından «hür» dür, yâni kopmuş, yoksundur, çalışacak aracı yoktur; hem Kapitalistten (veya Lonca' lardan) «hür» dür, yâni kimsenin ve hiç bir şeyin Kölesi değildir. Kulu da. «Kapıkulu» da değildir. Pazarda ne bedenini, ne ruhunu hiç bir vakit satmaz.

Yalnız, belli bir süre için, belirli bir ücret (gündelik) karşılığı olarak işgücünü satar.

Bu bakımdan Poletarya Partisi ne İlkçağ Köle' lerinin, ne Ortaçağ Kul'larının, ne «kullukta kusur etmiyen»: «Usta» ların, «Kalfa» ların, «Çırak» ların Partisi olamaz. O çeşit Antika Kul - Köleliklerin türlü izlerini ruhlarında, hatta kimi bedenlerinde taşıyan: Esnaf, Köylü, Aydın ve benzeri sırf Küçükburjuva'ların Partisi de hiç olamaz.

Türkiye gibi geri ülkelerde bu karakteristik üzerinde ne denli çok durulsa azdır. Ve pratik Parti çalışmalarına girilince, yukarıda saydığımız ve sayamadığımız daha nice «Antikalıklar» ile karşılaşılacağı ayrıntılarıyla görülecektir. O zaman bu söylediklerimizin somut anlamları büsbütün ama gittikçe anlaşılacaktır. Örgüt içinde: (Deneme, Bilgi, Bilinç, Karakter, vb.) hiyerarşisinin önemi burada gizlidir.

5 — İŞÇİ SINIFI NEDİR?

SINIF nedir? Üretimde çıkarları ve durumları bir olan insan kümelerine sınıf denir. Modern işçiler de modern bir sınıftırlar. Ancak bir siyasî partiyi sırf «işçiler» kurdu, yahut yönetti diye o Parti hemen Proletarya Partisi olamaz.

Her sınıf içinde olduğu gibi. İşçi Sınıfı içinde de bir çok Zümreler ve katlar yaratılmıştır. Hele Kapitalizmin en büyük dayanağı, Modern işçi sınıfı içinde birbiriyle çelişen bin bir ayırt yaratmaktır. En altta Arapçada «Ameliye» yahut Rumca «İrgat» denilen Toprak işçileri, sonra köyden yeni gelmiş Frenkçe «manövr» denilen kaba elişçileri, «kara amele» ler, daha yetişkin işçiler, orta işçiler, okur-yazar işçiler, okumaz yazmaz işçiler, uzman işçiler, usta işçiler, çırak, kalfa işçiler, ustabaşı işçiler, sendikalı işçiler, sendikacı işçiler, sendikasız işçiler, ve ilh., ve ilh..

İşçi Sınıfı: bütün o zümrelerin topunu birden içine alır. Proletarya Partisi: bütünü ile işçi sınıfının en genel, en ileri, en sağlıklı eğilimlerinin teorisi ve pratiğini temsil eden örgüttür. İşçi zümrelerinden herhangi birinin veya ikisinin kendi özel eğilimlerine göre kurup güdeceği bir Parti, «İşçi» adını taşısa bile, İşçi Sınıfı Partisi olamaz. İşçi sınıfı bütününün teorik, ve pratik varlığını, tarihî eğilimini tüm temsil edemediği ölçüde güdük, sapık bir zümre, kat partisi olur. Oturaklı ve tutarlı bir Proletarya Partisi rolünü başaramaz.

Örneğin, Türkiye'de TİP denilen bir «İşçi Partisi» var. Buna neden Proletarya Partisi diyemeyiz? Çünkü, TİP'i kendi özel zümre eğilimlerine göre ilkin kuran ve güdenler «Sendikacılar» adını alan ve bilinen kimselerdi. Sendikacılar, şayet işçi iseler bile, çok kez işçiden kopmuş, imtiyazlı, «aristokrat» işçilerdi. Sonra hepsi «seçme» Küçükburjuva, hatta dekadan Aristokrat kalıntısı veya hayranı Aydınlar TİP makanizması içine yabancı cisim gibi sokuldular.

Bu ikisi birbirinden daha şahbaz zümrelerin melez örgütü, ister istemez: İşçi Sınıfı içinde «burjuvazinin sözcülüğü» rolünü rahat buldular. Onların ilk işleri İşçi Sınıfının bütünü ile de, mücadelesi ile de Tarihi ile de çatışmak oldu, ve kopuşmak oldu. Modern İşçi Sınıfına karşıtlıklarını «Sosyalist» sözcükleriyle ne denli süsleyip örtbas etmek isteseler, işlerinde yatan Antikalık (Küçükburjuva eğilimi), Kapıkulu ruhlarını yer yer sırıttırdı. Polis komplekslerini, Felsefelerinin «Amentü» sü yapmaktan bir türlü yakalarını kurtaramadılar.

6 — PARTİ NEDİR?

PARTİ nedir? Bir sosyal Sınıfın da, bir Zümrenin de Siyasî İktidar Savaşı yapacak örgütüdür. Sınıfın ve Zümrenin ne olduğu gözümüz önünde bulunursa, bir Parti'nin Parti adını gerçekten alabilmesi için başka neyin gerektiği daha iyi araştırılabilir. Bir Partinin, Parti olabilmesi için yalnız Sı-

(Devamı 3. Sayfada)

ADAM KANDIRMAK İSTEMİYORUZ

SOSYALİST SAYI : 2 (9)
15 Aralık 1970

Dr. Hikmet KIVILCIMLI

Bu konuda daha pek çok konuşacağız.

Tartışma İçin Tartışma Olmaz :

Sosyalistler arası yığınla tartışma problemleri var. Bu tartışmalarda falan veya filan kişiyi, yahut feşmekân kalabalığı, her ne pahasına olursa olsun **«kandırıp»** kendi yanımıza çekmek Sosyalistin harcı değildir.

Elbet birbirimizin karşılıklı tezleri varsa, onları açık, duru ve kesin biçimleri ile ortaya koyacağız. Bütün o eleştiri, özeleştiri, tartışma çabalarımız hiç bir zaman eleştiri için eleştiri, tartışma için tartışma olmayacaktır.

Düşünce : **Davranışı** tökezletmemek için yolu aydınlatmak demektir. Eğer her hangi bir düşünce, yolu aydınlatacak yerde gözümüze sıkılan bir projektör gibi bize atacağımız her adımı şaşırtıyorsa, o düşünce istediği denli **«parlak»** olsun, iş yapmak isteyenleri kandıramaz, ayartamaz, tökezletemez, sapıttıramaz.

Burjuva Aydını Bireyci Karyerist Olur :

Hiç unutmayalım. Sosyalizmimiz : **(Antika + Modern)** Toplum soysuzlaşmalarının yıkıntıları ortasında, büyük çalışkan yığınlarımızdan **kopuk** bir **Aydınlar** hamamında ses yarışına çevrilmek isteniyor. Soyut kavramlarla maç tâlimi olmaktan kurtulamıyor.

Aydın kimdir? Hepimiz oradan, Aydın saflardan geldik. Ama ardımızdaki köprüleri atarak. Yoksa, sayımız sürümüze bereket istediğince kabarık olsun, Kalitece Aydın: Burjuva toplumu egemen kaldık[illegible] iliklerine dek **BİREYCİ Burjuva Aydını**'dır. Burjuvazinin Aydına yüzlerce yıldan beri **«Düşünce», «Doğru», «Ülkü»** diye bütün yutturdukları: eğer **«düşünce»** ise, «Derebe[illegible] veya Burjuva düşüncesi» dir. Doğru ise: **Egemen sınıflar için doğru**'dur. Ülkü ise: **İşveren Sınıfının ülküsü**'dür.

Yüzlerce yıllık Tarihin, onlarca yıllık ömürün aydın kafalara doldurup taşırttığı moloz ve karyerist (külâh kapıcı) düşünceler ve saloz davranışlar, Burjuva aydınlarının bir vuruşta beyinleri içinden çıkarıp atabilecekleri yük değildir.

Arınma Ateşinde Temizlenmeli :

Bunun için her Aydın'ın **çok sıkı** bir **Örgüt okulu**'nun (Frenk'lerin «purgataire» dedikleri) **arınma ateşinden** geçmesi gerekir.

Ömür boyu **Arınma ateşinden** geçe geçe alçak gönüllü, gerçekçi ve yiğit uzun **Çıraklık** cihadını (kutsal savaşını) göze almayanlar, yalnız kendilerini aldatmış olabilirler. Kimseyi kandıramazlar. Daha doğrusu, yalnız kendileri gibileri kandırıp, hep birden batağın içine gömülmekten başka uzun vâdeli sonuç alamazlar.

Aydın kişi için **Arınma Ateşi**: çetin sabır, bilimcil sistem ve gözü kara kahramanlık isteyen iki alanda yatar :

1 — **Yığının** içinde ve Yığınla birlikte **Savaşmak.**
2.— **Örgütün** içinde ve Örgütlü olarak **Savaşmak.**

İşçi Sınıfı ve Proletarya Partisi :

Yığın deyince, **BAŞTA: Modern İşçi Sınıfı** gelir... Burada ikirciliği olan Aydın, hiç «Sosyalizme» zahmet etmesin. Eğer, kurulu bir Burjuva ajanı değilse, açıklar livası bir avantüryedir.

Örgüt deyince, gene **BAŞTA:** Bilimsel Sosyalizmce yüzyıldan beri işlene gelen, Siyasî İktidar Savaşı yapacak **Proletarya Partisi** gelir. Bunda en ufak ikirciliği bulunan Aydın, hiç «Sosyalizm» şerefine kadeh kaldırmasın. O eğer doldurulmuş bir İşveren plâğı değilse, temiz sesi parazitleştiren acayip kertenkele çalgısıdır.

Sosyalizme Çırak Olamayan «Üstad»lar :

En basit saç sakal traşı bile, yıllarca emek vermiş tutkun berber **çıraklığından** geçmesi gerektirir de, Devrimcilik çıraklığı gerektirmez mi? Aydın, anasının (Burjuva toplumunun) karnından Sosyalizme çıkar çıkmaz nasıl Devrim ustası olur? Kesilir? En ufak İşçi Sınıfı ve **Proletarya Partisi** çıraklığına «tenezzül» etmeksizin, sahneye fırlar fırlamaz **Sosyalizm Üstâdı** geçinmek ne anlama gelir? Bugün Türkiye'nin en büyük Aydın Kolerası, bu su yüzü görmemiş Balık Adamlık illetidir... Yalnız bugün mü? Nicedir öyle.

Sosyalizm Üstâdları ve CİA Plânı :

27 Mayıs'tan beri, egemen **Politika** sosyalizme resmen icâzet verdi. Babası hayırına mı?

Hayır. Öyle her köşe başında: **İşçi Sınıfına** allâmelik taslıyan, **Proletarya Partisine** şebeğin gerisi gibi surat kıvıran sürü sürü ısmarlama veya hazır **«Sosyalistler»** yahut **«Devrimciler»** türetip, onları birbirine düşürtmek, sonra karşılarına geçerek, tırnağına tüküre tüküre, onlarla alay etmek için bunu yaptı. İkinci Emperyalist Evren Savaşından sonra CİA, Türkiye'ye bu plânla **Çokpartililiği** soktu. 27 Mayıs'tan sonra Finans - Kapital o plânla ne kadar sosyalizm akımı varsa, hepsini, Aydınların başlarına boşalttı. Maksat, her köşe başında bir Sosyalizm derebeğiliği kurmak, dağınıklığı ebedîleştirmekti.

Sosyalizm Tercümanlığına ve Bezirgânlığına Hacet Var mı?

Şimdi, sekiz on sosyalist kitabı, yarım yamalak Türkçeye çeviren, o çevirilerden aşırma beş on köktenci formülü Dergi, Gazete sayfalarına döktüren aydın: Sosyalizme **«Maşrık'ı Âzâm»** benim, diyebiliyor... Bu aydın okur - yazarlar, İşçi - Köylü içine girseler, boylarının ölçüsünü alacaklarını bilmezler mi? Bilemezler. Neden? Çünkü Aydın'dırlar. Aydın'ın dünyası kalemin üstünde döner. Hayatı kitap sayfalarında geçer. Kitap bir fetiştir. Kitabı çıkaran bir Tabu.

Kitap bize İşçi Sınıfının **Özgüç** ve Proletarya Partisinin **Öncü** olduğunda aydınlık inanç ve hareket getirmiyorsa, onu yazanın da, çevirenin de, basanın da canı cehenneme. Çünkü basan, Sosyalizmi akçeye çevirip yağlı kâr sağlayan kurnaz bezirgân durumuna düşebilir. Çeviren o bezirgâna çanak tutacağına, Hilton otelinde Garsonluğa gitsin. Sosyalizm tercümanlığı ve bezirgânlığı başka şeydir, Sosyalizm dövüşücülüğü başka şeydir.

Sosyalizm : Sınıflar Savaşının Düzeni ve Örgütüdür :

Sosyalizm, bir **Kitap** ve **Lâf** ebeliği değildir: bir kahirli **Savaştır.** Her Savaş: en azından **Ordu** ile olur. Ordu denildi mi, onun ne bilimi, ne komutası: dün köyünden gelmiş, yahut bugün kitaptan fırlamış toylara çalım satma alanı değildir... Acı, gözyaşı, kan, çamur içinde adsız ve uzun çıraklığı göze alamayanlara, bütün Burjuva dans salonları, Spor ve Toto alanları, Diskotekler, Kafetaryalar mübarek olsun. Öylelerinin kuru kalabalığı ne İşçi Sınıfına, ne Proletarya Partisine hayır getirmez.

Olayın Mihenk Taşında Sosyalizm Değerlenir :

Türkiye'nin genç aydın kuşağını bir yol daha uyarırız. Eski aydın kuşakların içine düşüp boğuldukları o sâde suya üstâdlık gerizinden sakınsınlar. Sakınmanın tek yolu; söylenen her sosyalistçe, hattâ «Marksistçe» sözü: **OLAY**'larla, yâni Dünya ve Türkiye **Gerçekliği** içinde değerlendirmektir. Ama tek başına o da yetmez. Her değerlendirmeyi ancak Proletarya Partisinin savaş organları içinde adsız er gibi savaşmayı bilmek ve becermek ister.

Gelişigüzel bir **«Al Allah delini, zapteyle kulunu!»**, «Tarihi Yaratan Kahraman» Delideryalı Sâhipzuhur peşinde Sosyalizm gevezeliği yeter. Üç buçuk ahbapçavuşlar «kurulu»nun kıvrattığı ağızdan dolm[illegible] Dergi vb. yönünde Sosyalizm gevezelikleri yeter. Polis korkusunu Allah korkusundan üstün tutan **«İşçi Sınıfı içinde Burjuva ajanları»**nın su sızdırtmadıkları masonik bir Siyasî Parti örgütünde **«Sosyalizm»** gevezelikleri yeter!

Sözler'den hiç korkmayın. Herkesin ciğerini okumak için **işine** bakın. O zaman aldanma payı en azına iner. Kişi her zaman yanılabilir. İşçi Sınıfı içinde gerçek Proletarya Partisi safında herkes erimelidir. İşçi Sınıfı Demir filizidir; Aydınlar Krom - Manganez filizidir. Bu iki filiz ayrı durdukça, ikisi de paslanır, çürür. Bu iki filiz : **ORGANİK**, yâni Proletarya Partisi ölçüsünde sentezle kaynaşırsa, paslanmaz **Çelik Çekirdek** doğar.

AÇIKLAMA

Geçen sayımızda Dr. H. Kıvılcımlı'nın "Sosyalistlerin Birinci Görevi" **başlıklı yazısı, bu sütunlarda yayınlanmıştı. Bundan sonra da Dr. H. Kıvılcımlı'nın Proletarya Partisi üzerine yazıları** SOSYALİST **Gazetesi'nde yer alacaktır. Bugün Proletarya Partisi ile ilgili bu yazıların yayınlanması, halen anlaşılmayan bu en önemli konunun anlaşılması ve kavranması yolunda bir çabadır.**

SOSYALİST

SOSYALİSTLER ARASI BLOK VE PROGRAM TARTIŞMALARI

TEP'in görüşleri

Türkiye'de bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu bilen hareketin bölünmüşlüğü bir gerçektir. Bu bölünmüşlük sistemli biçimde emperyalizm tarafından kışkırtılmakta ve birlik doğrultusunda bilinçli çalışmalar baltalanmaktadır. Bu koşullarda devrimci uyanıklık emperyalizmin bu oyununu bozmak ve birlik doğrultusunda somut koşulların emrettiği ileri adımları atmaktır. Bilelim ki, Türkiye solunun bölünmüşlüğü yalnızca emperyalizmin işi değildir. Bu, aynı zamanda grupçu, fraksiyoncu tutum ve davranışlardan kendini kurtaramamış olan sosyalistlerin de sorumluluğunu taşıdığı bir durumdur.

Elbette ki bağımlı kapitalizm gibi son derece çapraşık bir iktisadî alt yapının üzerinde yükselen siyasal üst yapıda sol hareket, özellikle işçi sınıfının kısa bir süre içinde sayıca hızla arttığı bir tarihsel dönemde işçi sınıfı adına konuştuğunu iddia eden sapma niteliğinde çeşitli akımlar olacaktır. Bu doğaldır. Ancak, Türkiye solunda sağlam ne varsa onu sırasıyla eylem, ilke ve örgütsel birlik doğrultusunda yöneltmek görevinin bugün karşımıza dikildiği de bir gerçektir.

Tarihimizde hiçbir zaman bugünkü kadar açık faşizm bir tehlike olarak karşımıza çıkmadı. Hergün işlenen siyasal nitelikteki cinayetlerin, katliamların, çeşitli provokasyonların amacı bellidir : Türkiye'de ulusal demokratik akımı ezmek ve ülkemizi emperyalizm için onun işbirlikçileri için, onların sömürü ve tahakkümü için dikensiz gül bahçesine çevirmek, yani açık faşizmin en kanlısı.

Emperyalizme karşı, faşizme karşı, Türkiye'de demokrat ve yurtsever güçlerin etkin mücadelesi ancak bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu bilen hareketin örgütsel birliği gerçekleştiğinde verilebilir. Faşizmin kökü ancak bu koşullarda kazınabilir. Örgütsel birlik yani Türkiye solunda sağlam, gerçekten proleter devrimci ne varsa onun bir örgüt çatısı altında, onun örgüt disiplini içinde birleşmesi nihayi hedef olduğunu asla gözden kaçırmadan bugün ivedi olarak saldırı durumunda olan faşizme karşı omuz omuza vererek anti - emperyalist ve anti - faşist eylem birliğini bir an önce gerçekleştirmek için yapabileceğimiz şeyler vardır. FAŞİZME KARŞI DİRENİŞ KOMİTELERİNİN ülke düzeyinde kurulması bu düşünce ile önerilmiştir. Ayrı ayrı sol gruplardan bu konuda somut görüşler beklemekteyiz.

Evet, bilimsel sosyalizmi eylem klavuzu bilen hareketin birliği sorunu birinci sorunumuzdur. Her işçi sınıfı devrimcisi bu soruna çözüm getirmek için olanca gücü ile çalışmakla yükümlüdür. Bu son derece ciddi konunun yozlaştırılmasına, türlü grupçu hesaplarla birlik sorunumuzun laçkalaştırılmasına kesinlikle karşıyız. Elbette ki burada ilk adım Türkiye'nin somut gerçeklerinden esinlenen faşizme karşı tüm ulusal ve demokratik güçlerin birlik ve dayanışmasıdır. Ancak öyle bir dayanışmanın gerçekleşmesi en tutarlı anti - faşistler olan sosyalistlerin omuz omuza vermesinden geçer.

Şunu bilelim ki, anti - faşist birlik kavramını yozlaştıran, ucuzlatan kimse dolayısıyla faşizme hizmet etmiş olur. Türkiye'de anti - faşist güçler, emperyalizme karşı olan güçler muazzam bir potansiyel güç oluşturmaktadır. Birlik doğrultusundaki çabalar bu muazzam gücü bağımsızlık ve demokrasi yolunda seferber etmeye yönelik olmalıdır. Yasak savma niteliğinde «birlik» adı altında kısır çıkışlar da bulunmaya kimsenin hakkı yoktur.

Şimdi Vatan Partisi, Kurtuluş Sosyalist Dergi, Emeğin Birliği ve Rızgari gruplarının güç ve eylem birliği doğrultusunda önerilerine gelelim.

Vatan Partisi, Kitle ve Devrimci Derleniş de dahil olmak üzere bu grupların oluşturdukları güç ve eylem birliği platformuna bir program önerisi sunmuştur. Bu öneri Hikmet Kıvılcımlı arkadaşın 1950'ler koşularında kaleme almış olduğu Vatan Partisi programının bir özetinden başka şey değildir. Bilindiği gibi on yıllık DP döneminde basın özgürlüğü diye bir şey yoktu. Sosyalist literatürün yayını kesinlikle yasaklanmıştı. Nazım'ın siyasal içeriği olmayan bir şiirini yayınlamak bile 142. maddelik bir suçtu. Bu koşullarda bir proletarya partisinin programını legal olarak yayınlamasının olanaksız olduğu açıktır. Ve Kıvılcımlı bu yüzden bir kısmı doğru olan program istemlerini şekere bulayarak sunmak hatta program girişinde işbirlikçilerin adamı Adnan Menderes'e bir övgü yazısı yazmak zorunda kalmıştır. Böyle bir programın ayet-i kerime mertebesine ulaştırılması çok yanlış bir tutumdur. Ve bir çok bakımdan liberal bir iktidarca benimsenebilecek bu programı anti - faşist eylem birliği platformunun program önerisi olarak sunmak ise ciddiye alınamıyacak bir davranıştır. Vatan Partili arkadaşların önerilerini geri almalarını öneriyoruz. "Anti - faşist güç ve eylem birliği platformu" adı altında olsa da VP programını eğer biz benimseseydik VP'ye üye yazılırdık.

Emeğin Birliği grubunun program önerisi çelişkilerle, hatta anlamı zedeleyen cümle düşüklükleriyle doludur. Önerinin, gerekçesi yalnızca anti - kapitalist bir platformu benimseyecek, yani doğrudan doğruya sosyalizme varmayı amaçlayan güçlere hitapediyor. Bildiğiniz gibi bu güç ancak işçi sınıfı olabilir. Oysa gerekçenin altında sıralanan istemler faşist kuruluşların kapatılması gibi, 8 saatlik işgünü, grev hakkı gibi herhangi bir liberal burjuva iktidarın gerçekleştirebileceği taleplerdir. Ayrıca burada asgari ve azami istemler de birbirine karıştırılmıştır. Emeğin Birliği'ndeki arkadaşların anti - faşist güçbirliği sorununu daha ciddi olarak ele almalarını ve daha tutarlısını sunmak üzere önerilerini geri almalarını öneriyoruz.

Kurtuluş grubuna gelince: Bu gruptaki arkadaşlarla ilişkilerimiz eskilere dayanır. Biz kendileriyle başından beri proleter devrimci bir platform çevresinde birlik ve dayanışmadan yana olduk. Ancak deneylerimizin olumsuz sonuç verdiğini bu arkadaşların bağnaz grupçu tutumdan kendilerini kurtaramadıklarını üzülerek gördük. Kurtuluş grubunun anti - faşist eylem birliği için bir program önerisi olup olmadığını bilmiyoruz. Böyle bir şey elimize geçmedi. Ancak son olarak yayınladıkları «Faşist saldırılara, Hayat Pahalılığına ve Sömürgeciliğe Karşı Mücadele Kampanyasına Çağrı»yı okuduk. Burada özetle şöyle deniyor :

«Türkiye'de sosyalist hareket içinde eylem birliği hayata geçirilememiştir. Bu konuda ilkesizlik, sekterlik, ve dar grupçuluk egemen olmuştur. Çeşitli biçimlerde oluşan eylem platformları belirli siyasetlerin sekter, dar grupçu tavırları yüzünden dağılmış, sol siyasetler arasında bu sorunun önemi hep savsaklanmıştır. Üstelik adına "demokratik eylem platformu" denilen platformda siyasetler yüz yüze gelmemektedir.» (...) «Ayrıca bu platformlarda alınmış kararlar hiçbir zaman geçerli olmamış, saptanan ilkeler, görüşler, sözde kalmıştır.»

Bütün bunlar çok doğru. Eğer bu satırlar bir öz eleştiri olarak kaleme alınmış olsaydı büyük değer taşırdı. Oysa böyle değildir. Aynı çağrının sonunda siyasetler «Kurtuluş'un anladığı anlamda» anti - faşist, anti - emperyalist ve anti - şövenist ilkeler doğrultusunda merkezler düzeyinde yüz yüze gelmeye çağrılmaktadır. Ve bu amaçla bütün siyasetler Kurtuluş'un tek başına düzenlediği mitinglere katılarak kalabalığı oluşturmaya çağrılmaktadır.

Yani, özet olarak, bize «benim anladığım anlamda ilkeler doğrultusunda bir araya gelelim, sen benim düzenlediğim konuşmacıları yalnız benim grubumdan olan mitinglere katıl. Ama bu mitinglerin birlikte düzenlenmesine ve bunların gerçekten yığınsal bir anti - emperyalist ve anti - faşist gösteri haline getirilmesine yokum» denmektedir. Kurtuluş grubunun bu çağrısıyla yukarıya aktarılan eylem birliğine ilişkin sözlerinin çeliştiği besbelli.

Kurtuluş grubunun bu fraksiyoncu tutumu her vesile ile ortaya çıkmaktadır. 1977 1 Mayıs'ında, TEP ile birlikte yürüyen ve 1 Mayıs katliamının değerlendirilmesini bizimle birlikte kaleme alan bu grup, o zamandan bu yana bizimle diyalog kurmaktan sistemli olarak kaçmıştır. Son çağrıları da fraksiyoncu tutumlarının sürdüğünün açık belirtisidir. Yukarıya aktardığımız birlik ve dayanışmaya ilişkin sözlerini ciddiye alabilmemiz için Kurtuluş grubu fraksiyoncu tutumdan arındığını somut davranışlarla kanıtlamalıdır.

Rızgari ve Kitle grubunun anti - faşist, anti - emperyalist eylem birliği programı niteliğinde herhangi bir yazısı elimize geçmiş değildir. Ancak Rızgari grubundan arkadaşa özellikle kürt sorunu ile ilgili olarak bir açık tartışma önerdik ve kendisi bunu olumlu karşıladı. Arkadaşlarının onayını aldıktan sonra bunun yapılabileceğini söyledi. Aradan bir yıla yakın zaman geçmesine karşın kendisinden ses seda çıkmadı.

Bütün bu olumsuz örneklere karşın anti - faşist eylem birliği konusunda gelişmelerin tüm olumsuz olduğu söylenemez. Eylem birliğinin yer yer gerçekleştiği bir gerçektir. Örneğin Devrimci Yol'dan Dev - Genç'li arkadaşlarla grupçu, fraksiyoncu tutum ve davranışlardan uzak bazı hareketler olabilmektedir. Bunlar gerçeklerin zorlaması sonucu meydana gelen kendiliğinden hareketler olmakla birlikte olumlu bir gelişmedir ve yaygınlaştırılmalıdır. Hayat yer yer faşizme karşı direniş komitelerini bir gerçek haline getirmiştir.

Türkiye'de bugün en kolay şey solda fraksiyon kurmaktır. Emperyalizm ve işbirlikçileri solun bölünmüşlüğünü katmerleştiren her girişime dolaylı yoldan ya da açıkca arka çıkıyor. Oysa solda birliği kurmaya kalktın mı tüm engeller önüne dikilir. TEP kendi deneyleriyle bunu iyi bilmektedir. Bugün kolay yol grupçuluktur, çetin yol Türkiye'nin gerçekleri ve bilimsel sosyalizmin ilkeleri ışığında emperyalizme karşı, faşizme karşı eylem birliğini, ilkesel ve örgütsel birliği gerçekleştirmektir. Biz çetin yolu seçelim!

ODAK
BASIN/YAYIN/DAĞITIM
Babıâli Cad. Bey Han
No: 29/202
Cağaloğlu / İST.
Adresine taşınmıştır. ilgililere duyurulur.

ÜLKÜ OCAKLARI

(Baştarafı 1. Sayfada)

çinen ve bu tasarılar MC tarafından çıkarılmak istenince, Danıştay'a baş vurup yasanın çıkmasını engelleyen Ecevit, şimdi hükümetteyken MC'nin yaptığının daha kapsamlısını yapıyor. Çünkü, parababalarının emrine girmiş bir kere. Parababaları «y[illegible]» diyor, Ecevit «rap» diyor. Ve faşizmle uzlaşan Ecevit, halkın gözünde küçülüyor, küçülüyor...

Halkın gerçek umudu olan devrimciler, birleşerek önder olmazsa, Ecevit'in boşluğunu faşist güçler dolduracak.

Proletarya partisi nedir?

(Baştarafı 2. Sayfada)

nıf Partisi olması yeter mi? Hayır. Sınıf Partisinin, aynı zamanda Siyasi İktidar Savaşı yapmıya elverişli bir örgüt te olması gerekir.

Daha doğrusu, her gerçek Parti önce Sınıf örgütü demek, kendiliğinden Siyaset örgütü demektir. Olmıyacak bir varsayımla: Siyaset yapmayı beceremiyen bir örgüt sırf Sınıf örgütü olsa ona Parti adı verilemez. Bütün zümrelerle İşçi Sınıfını içine almış veya sırf her zümreden işçilerin kurdukları ve güttükleri bir örgüt hemen Proletarya Partisi olabilir mi? Hiçbir zaman olamaz. Proletarya Partisi herşeyden önce bir siyaset örgütüdür.

Bunu şöyle söylemez siyasetin ne olduğu, Proletarya Partisinin ne zaman, nasıl Siyasi örgüt sayılabileceği birinci problem olur. Siyasi Parti bir sınıfın sınırları ve sınıf bencilliği içine hapsolmamış bir örgüttür. Kendi sınıfından başkasını görmiyen bir örgüt, Siyaset'in dışında kalmış ve Parti olmaktan çıkmış olur. Çünkü Parti, ne bir zümreyi, ne bir sınıfı değil, Sınıflı Toplumda bütünüyle bir Ülkeyi ve tüm Dünyayı içine alacak, yönetecek, değiştirecek bir örgüttür. Parti bu evrensel görevini yerine getirebilmek için sınıf körlüğü denilen dar düşünce ve davranıştan kurtulmak, Siyaset yapmak zorundadır.

Bu bakımdan Proletarya Partisi herşeyden önce kendi üyelerini Politika alanında yetiştirmek, onlara Siyasi Eğitim ve Bilinç sağlamakla görevlidir. Siyasi Eğitim, lâfla olmaz: sınıflı Toplumda var olan bütün sosyal sınıf ve zümreleri kollamakla olur. Sınıf bilgisi ve bilinci bir tek sınıf içine tıkanan kapanıp kalmakla edinilemez. Bütün Sosyal sınıf ve zümrelerin içyüzlerini çok yanlıca kavrayıp işlemek gerekir.

Bunun ise tek pratik ve kaçınılmaz şartı: bütün Sosyal sınıf ve çevreler içinde her zaman var olan tüm hoşnutsuzları, ve tüm devrimcileri kendi içine almaktır. Onun için Proletarya Partisi yalnız işçilerin değil, her sınıf ve zümre içinden Bütün Devrimcilerin Partisi olur. Yeter ki başka sınıf ve zümrelerden Proletarya Partisi içine gelen hoşnutsuzlar :

1 — Gerçekten Devrimci olsunlar;

2 — Gerilerindeki bütün kayıkları batırarak gelmiş olsunlar..

7 — **PROLETARYA PARTİSİNİN DİYALEKTİĞİ: BİLİMCİL SOSYALİZM**

Buraya dek söyleyeceklerimizden anlaşılacağı gibi, Proletarya Partisi problemi, olağanüstü Diyalektik işliyen bir mekanizmadır.

O mekanizmayı alışılagelmiş skolâstik Antika metot ve mantıkla, yahut metafizik Modern Burjuva metot ve mantığı ile kavrıyabilmek olanaksızdır. O nedenle, Proletarya Partisi içinde ve dışında boyuna skolâstik ve metafizik kafalar kırılıp dökülür durur.

Proletarya Partisi hem bütün İşçi Sınıfının içinde olacak, hem de öteki bütün Sosyal Sınıfların içinde olacaktır. Proletarya Partisi: hem bütünlüyle İşçi Sınıfının Devrimcilerini içine alacak, hem de bütünlüyle öteki Sınıf, Tabaka ve Zümrelerin Devrimcilerini içine alacak... Bu apaçık bir çelişki değil midir? Bu çelişkidir. Ama, akıldan uydurma, sübjektif ve soyut bir dil çelişki, yâni açmaz değildir: tam tersine, yaşantıdan gelme, en objektif ve en somut bir canlı çelişkidir, yâni gerçekliğin tâ kendisidir.

Proletarya Partisinin bütün gücü ve bütün dinamizmi bu gerçeklerin canlı Diyalektiğinden gelir. Proletarya Partisi iliklerine dek bir Sınıf partisi, İşçi Sınıfının partisidir. Ama egoist, kendi sınıf tekkesinin aşılmaz duvarları içinde bunamış sınıf tekelcisi bir Parti değildir. Örneğin İngiliz Trade-union'ların İşçi Partisi öyle dar sınıfcıl kaldığı için, herşeyden önce, Sendika Ağalarının, Finans-Kapital uşaklığına yatkın, İşçi Sınıfı düşmanı, Emperyalizm dostu örgütüdür.

Proletarya Partisi yalnız İşçi Sınıfının çıkarlarını ve dar çerçevesini düşünmekle kalmaz. Sosyal Sınıflar tabusunu, İşçi Sınıfı ile birlikte Toplum alınyazısından alır. Ortada yalnız insan varlığını yüceltecek bir toplum ülküsünü taşır. En az Sınıfcıl olduğu kertede insancıl'dır. Ham cevahi çileden çıkaran başdöndürücü Diyalektik buradadır. Bu olağanüstü (Sınıf + İnsan) ülküsünün biricik bilimi ve bilinci, Teori ile Pratiği İşçi Sınıfı açısından Proletarya Partisi'nde sentezleştirmiş bulunan Bilimcil Sosyalizm'dir.

Diyarbakır'da güç ve

(Baştarafı 4. Sayfada)

ratik kuruluşlara ve sendikalara alabildiğince baskılar uygulandı,

3 — «Anti - komünizm» ve «bölücülük» propagandaları ile doğuda şöven uygulamalar, jenosit, yani katliam provaları yaptı,

4 — POL - DER kapatıldı ve TÖB - DER için de gerici oyunlara girişildi,

5 — TÜRK - İŞ'le birlikte işçi sınıfının ekonomik-demokratik hak larını kısıtlamak üzere «toplum sal anlaşma» adlı gerici anlaşma imzalandı,

6 — Enflasyon ve hayat pahalılığı arttı, öğrenim özgürlüğü sağlanmadı,

7 — 141, 142 vb. maddeler kaldırılmadı, tüm çalışanlara grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı verilmedi, tersine mevcut demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanması amacıyla, dernekler yasası vb. değiştirilmek isteniyor.

Bu tablo daha da geniş tutulabilir. Tarih, burjuvazinin kendi koyduğu yasalara önce kendisinin de karşı olduğunu göstermiştir. Burjuvazi, içine düştüğü bunalımın yükünü halka yüklemek, onun sırtından bunalımdan kurtulmak için daima bu tür uygulamalara girmiştir. Ama yine tarih, burjuvazinin gerici oyunlarının daima, er veya geç, kendi yıkımını önleyemiyeceğini de kanıtlamıştır.

Egemen güçler, böyle birkaç günde hele hele birkaç yasa değişikliği ile yıllarca verilen şerefli mücadelenin ürünü olan kazanılmış demokratik mevzileri parçalayacak gücü hiç bir zaman kendisinde bulamıyacaktır. Mevcut hükümetin, «anarşinin önlenmesi» adına demokratik kitle örgütlerini güdükleştirmeye çalışmasındaki amaçlarından biri de, demokratik kitle örgütlerini anarşinin kaynağı olarak göstermektir. Oysa, bölücülüğe, anarşiye, bunalıma neden olan egemen güçlerin kendileri ve düzenleridir.

Biz aşağıda adları yazılı demokratik kitle örgütleri, dernekler yasasının gerici yönde değiştirilmesini amaçlayan yasa tasarısı başta olmak üzere, tüm anti - demokratik yasa tasarılarının derhal geri çekilmesini, mevcut anti - demokratik yasaların kaldırılmasını istiyoruz. Bugüne kadar halklarımızın onurlu mücadelesini gözardı edenleri şiddet ve nefretle protesto eder, DİSK ve 33 demokratik kuruluşun attığı adımın yanında olduğumuzu bildiririz.

Kimsenin gücü, halklarımızın gelişen mücadelesini engellemeye yetmeyecektir.

GEB, GENÇ - GÜÇ, DDKD, GENÇ - ÖNCÜ, TÜM - DER, DGBDD, SGB, DHKD, TÜTED, DYÖKD, DÜFFÖD, DÜÖD, TMMOB, DYDYOÖD, İKD, DDKAD, İGD, TÜS - DER, TÜMAS, TÖB - DER.

DEMOKRATİK HAKLARI

(Baştarafı 1. Sayfada)

lunan bu tür derneklerin mahkeme kararıyla kapatılması öngörülmektedir.»

«Bu arada siyasi amacı olmayan derneklerin toplantı ve gösterilere katılması veya yöneticilerinin beyanlarda bulunması yasaklanmaktadır.» (8 Kasım, Cumhuriyet).

Sayıları 1 milyonu aşan memurların, siyasetle uğraşmaları, siyasi partilere üye olmaları zaten yasaktır. Şimdi de yeni tasarıyla dernek kurmaları ve derneklere üye olmaları engelenmek isteniyor. Aynı şekilde öğrencilerin de siyasetle uğraşması, dolayısıyla kendi sorunlarıyla, emekçi insanlarıyla ilgilenmeleri yasaklanacaktır.

«İnsan nedir?» «Zoo - politik» yani politik hayvandır. İnsandan politikayı kaldırırsan geriye ne kalır? Zoo (hayvan)! Böylece politika meydanında su başını bekleyen, büyükbaşlar yani asıl hayvanlar daha rahat at koşturabilecek, vatan millet satıcılığını daha rahat sürdürebilecektir.

Memurlara sendika hakkı tanımayı bir zamanlar kendine bayrak edinen Ecevit, şimdi bırakalım sendika hakkını, mevcut memur derneklerini boğazlamayı planlıyor.

Bu tasarı kanunlaşınca, hükümet ilk olarak **«mahkeme kararıyla»** TÖB - DER, TÜM - DER, POL - DER gibi ilerici memur derneklerini ve öğrenci derneklerini kapatmakla işe başlayacaktır. Bu arada adı «Ülkü» ile başlayan bazı «memur dernekleri» de kapatılabilir. Ama binlerce insanı kucaklayan ilerici örgütlerin yanında, halktan tecrit olmuş bu faşist yuvaların etkinliği nedir ki?

Bir de derneklerin toplantı ve gösterilere katılmaları, hatta yöneticilerinin beyan vermesi bile yasaklanıyor. Türkiye'yi IMF boyunduruğuna takıp zam üstüne zam yapanları, devalüasyonlarla halkın cebindeki paraların çalınmasını, vatan - millet satıcılığını, faşist cinayetleri, faşist kompoloları ve ilh. artık, dernekler kitle gösterileriyle, basına açıklamalarla protesto edemeyecek. Emekçi halka ya da kendi kitlesine bütün bunların gerçek yüzünü «siyaset yapması yasak» olduğu için açıklayamayacak. Eh, artık IMF'nin tekrar dayattığı yeni devalüasyonu, kamu mallarına yeni zamları, rahatça göze alabilirsiniz sayın Ecevit! Tabi bu halk örgütlerinin «sesini kısmaya» gücünüz yeterse.

«TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİ HAKKINDA»

«(...) Toplantının en az 72 saat önceden toplantının yapılacağı yerin en yetkili güvenlik amirine bildirilmesi öngörülmektedir. Ayrıca ilgili yerin yetkilisi gerek gördüğü takdirde 10 günü aşmamak kaydıyla toplantı ve gösteriyi erteleyebilecektir.

«(...) Yasaya aykırı hareket edenlerin hapis cezaları bir misli, para cezaları da beş misli kadar arttırılmaktadır. (...)» (8 Kasım, Cumhuriyet).

Çalışan insanlarımızın haklarını savunan mevcut dernekler kapatıldıktan sonra, geriye şimdilik kalan halk örgütlerinin —ki bunlar sosyalist siyasi partilerdir— toplantılar ve gösteri yürüyüşleri düzenleme özgürlüğünü kısmak, bu özgürlüğü yeni yasa tasarısıyla **tam anlamıyla kuşa çevirmek** planı uygulanmaya sokuluyor.

«YENİ MAHKEMELER HAKKINDA»

«(...) Yasa tasarıları arasında toplu suçlarla ilgili davalara bakacak mahkemelerin kurulmasıyla ilgili yasa tasarısı da bulunmaktadır. (...)» (3 Kasım, Cumhuriyet).

CHP hükümet olduktan sonra, DGM'leri **«İhtisas Mahkemeleri»** adı altında allayıp pullayıp millete yutturmaya kalkmıştı. Demokratik örgütlerden, halktan büyük bir tepki gördü. Hatta Yargıtay bile «İhtisas Mahkemelerinin» kurulmasına karşı çıktı. Daha sonra CHP sessiz sedasız «İhtisas Mahkemelerinden vazgeçtiğini» açıkladı. Şimdi hazırlanan yeni yasa tasarılarında yine bu özel mahkemeler karşımıza çıkarılıyor. **«Toplu suçlarla ilgili davalara bakacak mahkemeler».** DGM'de kamu güvenliğiyle ilgili davalara bakmak gibi «masum» bir gerekçeyle kurulmuştu. Nelere «baktığını» Türkiye toprağında yaşayan 40 milyon insan gayet iyi gördü, anladı. Bu tip **özel mahkemelerin** hangi işe yaradığını anlamayan kaldı mı acaba?

Bu tasarıların kanunlaşması **sıkıyönetimsiz sıkıyönetim uygulamaktan** başka bir anlama gelmeyecek. Ecevit Koalisyonu'nun izlediği ekonomi - politikanın kaçınılmaz sonucudur bu.

Bu sütunlardan sık sık yazdık, egemen sınıf sözcüleri de itiraf etmek zorunda kaldılar. Gerçekten Türkiye, tarihinin en ağır bunalımını yaşamaktadır. Yerli - yabancı bir avuç parababasının yarattığı bu bunalım gittikçe de derinleşiyor. Parababalarını bunalımdan kurtarmaya «demokrasi aşkına» gönüllü yazılan CHP, IMF köleliğine boyun eğmekten başka yol görmedi. Bunun sonucu devalüasyon yaparak, yeni vergiler getirerek, zam üstüne zam yaparak halkın aşına ekmeğine el attı. **Halkın bu yoksullaştırılması girişimine karşı yükselecek tepkiyi bastırabilmek için de, halkı ve onun gerçek öncüleri Sosyalistleri tasfiyeye yöneldi.** Hazırlanan yasa tasarılarının gerçek hedefi budur. Bu, emekçi insanlarımızı ve sosyalistleri zapt-ü rapt altına alabilmek için devlet mekanizmasının daha baskıcı, daha militer - dolayısıyla daha pahalı hale getirilmesidir.

CHP'nin bunalımdan kurtulma politikası budur. Halbuki bunalımdan gerçek kurtuluş yolu, bu politikanın tam aksi bir politika, emekçi halkın lehine bir politika uygulamakla mümkün olabilir. Bunalıma gerçekten son verebilmek, mevcut bürokratik ve militer devlet mekanizmasını ucuz devlet kılmak, derebey artıklarını tasfiye etmek, ağır sanayi temelinde modern bir sanayi kurmakla mümkün olur. Bu ise ancak **Vatan Partisi iktidarında,** yani **halkın devrimci demokratik iktidarında** gerçekleşebilir.

Demokrasi güçlerini bölmek

(Baştarafı 1. Sayfada)

nüdür. Ve bu uzlaşmanın ortak zemini ise, CHP yönetiminin ve Finans - Kapitalin halkın devrimci tepkisine karşı duydukları korkudur.» (Vatan Partisi Olağanüstü II. Kongre Kararları; s. 28).

İşte «kendisini destekleyen emekçi kitlelerin gücünden» bile korkan bir CHP'nin, kendisine karşı aktif muhalefete girişme ihtimali olan demokratik birliklere tepki göstermesinin nedenleri kolaylıkla anlaşılır.

Ecevit bu anlayışla, «Demokratik Platform»u oluşturmak üzere bir araya gelen örgütleri «şiddet eylemlerinden yana» ve «şiddet eylemlerine karşı» yaftası ile bölmeye kalkışmıştır. Oysa söz konusu tüm örgütler, faşizm tehlikesine ve faşist saldırılara karşı birleşmek amacında olduklarını ilân etmişlerdir. Ancak artık CHP ve Ecevit için böyle bir ölçü yoktur. Onlar için ölçü Finans - Kapital demagojilerine kanıp kanmama meselesidir. Onun için de Ecevit —özellikle DİSK'i kastederek—, «görüşlerini tek başına belirtse, üzerinde durulmağa değer görül»ebileceğini söyleyebiliyor; demokratik örgütlerin dayanışma içinde takındıkları tavrı «aynı önemle» karşılamayacağını da açıkça ilân ediyor.

Ecevit'in bu açıklamasının ardından toplanan demokratik örgütler ise, yaptıkları açıklamalarda Ecevit'in demecini «üzücü» bulmuşlardır. Oysa halkımız «söyleyene değil, söyletene bak» der. Ecevit niye böyle konuşup, kimi demokratik kitle örgütü yöneticilerini üzmüştür. O nokta önemlidir.

CHP - Bağımsızlar koalisyonunun bir Finans - Kapital operasyonu olduğu gerçeği artık yavaş yavaş daha geniş ilerici demokrat çevrede kavranmaya başlanmıştır. En azından hükümete güven ve bağlılık sarsıntı geçirmektedir. Dolayısıyla «üzücü» olan Ecevit'in demeci değildir; CHP'yi hükümet eden Finans - Kapital operasyonunun artık görmemezlikten gelinemeyen sonuçlarıdır.

Bu gerçekler görüldükçe, sosyalistlerin bir blok oluşturması düşüncesi daha büyük taraftar kazanacaktır. Ama bu konuda her geçen gün zaman kaybedilmektedir. Birlik yolunda somut adımlar atma yerine Ecevit'e «üzüntü» bildirmekle vakit geçirirsek, bundan kazançlı çıkan yine Finans - Kapital olacaktır. Şurası unutulmamalıdır : her kim CHP ağırlıklı hükümetin icraatından ötürü, Ecevit'e «üzüntü» bildirir ama sosyalist blok için mücadele etmez; o gerçekte Ecevit'in sürdürdüğü Finans - Kapitali bunalımdan kurtarma politikasının savunucusudur.

——ooOoo——

«DEMOKRATİK PLATFORM» UN

(Baştarafı 1. Sayfada)

«Faşizme ve Emperyalizme karşı güçlerin demokratik platformda yan yana gelme çabaları, siyasî bir "birlik" değil, "Demokratik" bir "birlik"tir.» (F. Işıklar, 29-11-1978).

Hem demokratik bir platformdan, hem demokrasi mücadelesinden bahsedeceğiz, hem de «siyasî bir birlik» değildir denecek. Bu söylenenlerin bir tek anlamı vardır. «CHP'ye ve onun oluşturduğu hükümete karşı siyasî alternatiften yana değiliz. Siz bizi yanlış anladınız. Sabredin de görün nasıl sizden yana bir politika izleyeceğiz.»

Eğri oturalım doğru konuşalım, olanlar ve söylenenler bundan başka bir şey değildir.

Neden bu böyle olmaktadır? Başta DİSK olmak üzere, hemen örgütlerin pek çoğunun CHP kuyrukçusu bir tavır izlemelerindeki sebep nedir? Hatta sadece kitle örgütleri mi! hemen bütün sosyalist parti ve eğilimlerin CHP'ye karşı tavırları da üç aşağı beş yukarı aynı değil mi? Bütün bu sorulara verilecek cevap; «sınıflar savaşını ve bu savaşta yer alan güçleri yerli yerine oturtamamaktır» olacaktır.

Bugün hemen herkes ağzını açtı mı «Buhran»dan bahsediyor. «Buhranın yükünün» emekçi kitlelere yıkılmak istenmesinden bahsediyor. Bu iki tesbit te doğrudur. Buhranın sorumlusu bir avuç parababaları iktidarı olduğuna göre, bunun yükünü emekçi kitlelere yıkacak olanın da bir avuç parababası olduğu hemen anlaşılabilir. Anlaşılmayan bu yükün hangi mekanizma ile emekçi kitlelere yükletilmeye çalışıldığıdır. Yine hepimiz biliyoruz, tüm kanunlar Hükümet eliyle yürürlüğe konur. Bugün parababalarının ekonomi - politikası halkın daha çok yoksullaştırılması, mutlak sömürünün gerçekleştirilmesidir. Bu politikayı ise CHP'li hükümet eliyle uygulatmaktadır. CHP'nin yaptıklarına «kızmak» ya da «üzülmek», CHP'nin parababaları lehine kestaneleri ateşten çıkarmaya soyunduğunu görmemek demektir. Bunu göremeyince ise, sınıflar savaşını saptırmak gündeme gelmektedir. Bugün CHP bir avuç finans - kapitalistle uzlaşmıştır ve demokrasi güçlerinin karşısına geçmiştir. Konu, bu uzlaşmayı bozmak, CHP'yi her an keskinleşen bu sınıflar savaşında hiç değil tarafsızlaştırabilmektir. Bunun yolu ise, CHP'li hükümete karşı gerçek demokrasi güçlerinin vereceği kararlı ortak mücadeledir. Yoksa, CHP'ye kuyruk sallamak değil.

Platform toplantısında somut eylem kararı alınmamıştır. Neden? «Geniş kitlelere dayanan eylemler yapılırsa CHP hükümeti düşebilir» de ondan. Düşerse ne olur? «MC gelebilir». Şimdi tamamen parababalarının ekonomi - politikasını uygulayan, MC'nin bütçesini aynen kabul edip geliştiren, MC dönemindekinden daha yoğun, demokratik örgütlere baskı uygulayan ve hatta kapatılmalarını planlayan bir Hükümet için bu telâş niye?

Platformun toplanması başlı başına bir olumluluktur. Bu olumluluğun pekişmesi, platformun demokrasi mücadelesini ciddiye alıp, onun için dövüşmesiyle olacaktır. Bunun için platform siyasî hareketle ilişki ve çelişkilerini öncelikle belirlemelidir. Ve belirlediği yolda davranışa geçmelidir.

Türkiye, tarihinin en ağır bunalımında bir yol ayrımındadır. Bu yol ayırımında en acil görev, sosyalist parti ve eğilimlerin ortak bir devrimci demokrat program etrafında anlaşıp, mücadele etmeleridir. Bu başarılmadıkça kitleler, faşist partilerin demagojilerine süratle kurban edilecektir.

Platform, bunu bilince çıkarıp, günün acil görevi için üzerine düşeni yapmalıdır. «Sosyalist parti ve eğilimlerden bize ne» denilmemelidir. Yeter ki günümüzün can alıcı problemini doğru tespit edelim. Eğer tespit doğru ise «bana ne'ciler»i ikna etmek için mücadele verilebilir. Platform, Demokrasi mücadelesinde halkın hizmetinde, kendi yerini bilince çıkarıp savaştıkça güçlenecek, sosyalistlerarası blok adımında bu ortak davranışın gönüllü tümenleri olacaktır. Aksi, alternatif yokluğunu bahane ederek, CHP'ye kitleleri peşkeş çekerek, parababalarının ekonomi - politikasına bilerek veya bilmeyerek hizmet edecektir.

VP Ankara il

(Baştarafı 1. Sayfada)

tekleri ile partinin az ilerisindeki göz altına alınanların bulunduğu sivil polis aracına getirildiler. Araçdaki yetkili polis memuru Parti İl Başkanına "Kolaylık göstermediniz, zor durumda bırakdınız. İçerdekilere bir bakalım, arama yapmayacağız" dedi. Ve daha sonra da kapının önünde otamat ışığında kişilere bakmayı teklif etti. Parti İl Başkanı arama izni gelince ancak arama yapabileceklerini, teklifin doğru olmadığını söylemesi üzerine altı kişi Emniyet Sarayı'na getirildiler. İl Başkanı ve Yönetim Kurulu üyesi iki kişi bir süre aşağıda tutuldu ve dört parti senpatizanı Birinci Şube'ye çıkarıldı. Kimlik ve adres tesbitleri yapıldı, kaydedildi. Bu arada nöbetçi komiser ve diğer memurların Sosyalist Blok, Halk Cephesi ve VATAN PARTİSİ çalışmalarıyla konuşma ve sorularıyla epey ilgilendikleri dikkat etmesen bile görülüyordu. Öyle ki biraz acıklı ama bu konularda polis diğer sosyalist gurup ve gurupçuklardan daha ciddi izliyor. Öte yandan İl Başkanı ile görüşen yetkililerin kolaylık gösterme istemlerini tekrarlamasına karşın Parti İl Başkanının Parti binasına yaralı kişileri arama için girişildiğini belirten imza ve mühürlü bir kâğıt istemi kabul edilmedi. Bunun üzerine aynı gün altı kişi gece saat oniki civarlarında serbest bırakıldı.

Sosyalistlerin güç birliği her an daha çok kendini dayatıyor. Örgütlü bir gücü hiç bir gerici faşist komplo dağıtamaz.

Örgütsüz Halk Köle Halkdır.
YAŞASIN VATAN PARTİSİ»

Kıbrıs NATO uydusu

değildir. (Baştarafı 4. Sayfada)

Yukarıda da belirtildiği gibi planın özü : bağımsız Kıbrıs'tan yana görünüp fiilen bölünmüş Kıbrıs'ı resmen tescil etmektir. «Barış» planının daha 1. maddesi **«Kıbrıs Cumhuriyeti biri Kıbrıs Rumları, diğeri Kıbrıs Türklerinin iskân edilmiş olduğu iki toplumlu, seçme hakkına sahip federal bir devlet olacaktır»** (Kıbrıs'ta Yeni Pazarlık, **Hürriyet,** 16 Kasım 1978) derken bile bu niyetini gizliyememektedir.

«BAĞIMSIZ KIBRIS TÜRK DEVLETİ»

Türk tezi uluslararası platformlarda ne zaman yenilgiye uğrasa bir **«Bağımsız Kıbrıs Türk Devleti»** feryadıdır başlar. «Kıbrıs Türk Federe Devleti» hükümetinde kriz başgösterir. İstifalar birbirini izler ve Türkiye - **Türk Kıbrıs, Ana - Yavru** ilişkilerinde gerginlik doğar. «KTFD» yetkilileri bindikleri dalı keserce birtakım malların ithalâtını yasaklarlar ya da kısıtlarlar.

Son «Kıbrıs Türk Federe Devleti» hükümet bunalımı da böyle olmuş, Washington'daki kulisler ayyuka çıkarken «KTFD» ithalât düzeninde değişiklikler yapılmış, kavga gürültü arasında istifalar başlamış ve «hükümet» dağılmıştır. «Bağımsızlık» nakaratı ile Washington'dan dönen Denktaş Ankara'da Ecevit'le görüştükten sonra anlaşamadıklarını açıklamış ve **«arkadaşlarıyla görüşüp karar vereceği»** tehdidini savurarak Kıbrıs'a gitmiştir.

Denktaş'ın bu gücü nereden aldığı, Kıbrıs Türk bölgesinde ne rezillikler olduğu, Türkiye egemen güçlerinin bunlarla ilişki - çelişkileri vb. bir yığın sorunu —Sosyalist'in sınırlı sayfaları nedeniyle— bir başka yazıya bırakarak şu kadarını söyliyelim ki, önümüzdeki günlerde Amerikan planı kadar Türkiye - **Türk Kıbrıs** ilişkilerindeki gelişmeler de ön plana çıkacak, belki de Denktaş'ın değiştirilmesi gündeme gelecektir.

Bu süreç **«Kıbrıs Türk Federe Devletini»** Türkiye'nin mi yoksa Amerika'nın mı yönettiğini de ortaya çıkaracaktır. Haydi hayırlısı!

Emine Kıvılcımlı'ya mektup

(Baştarafı 1. Sayfada)

yaratacağı için, bu satırları yazıyorum.

İnanıyorum ki, siz de, Hikmet Kıvılcımlı'nın eserlerinin okunmasını ve anlaşılmasını istersiniz. Eğer bu inançta olmasaydım bu satırları yazmaz size, yaptığınızın isteğinize zıt sonuçlar vereceğini anlatma çabasına girmezdim.

Kıvılcımlı'nın fikirlerinin kavranabilmesi, fikirlerin ifade edildiği kitapların basımını ve yayımını gerektirir. Hele Türkiye'nin içinde bulunduğu bu anacık babacık günlerinde, en kısa zamanda, en seri şekilde, en çok miktarda basımını ve yayılmasını gerektirir.

Proletaryanın çıkarı, Hikmet Kıvılcımlı'nın eserlerinin yayınlanmamışlarının bir an önce yayınlanması, yayınlanmışların bir kez daha yayınlanmasıdır. Bunu kim yapmış, niçin yapmış? Bu önemli değildir. Hangi amaçla yayınlanmış olursa olsun, yeter ki tahrif edilmeden yayınlansın, yapılan iş objektif olarak olumludur.

Varsayalım ki, yayınevleri Kıvılcımlı'nın eserlerini KÂR etme amacıyla yayınlıyor olsunlar. Onlar, kâr ederken, ister istemez, kendi mezar kazıcılarını da eğitmiş olurlar.

Örneğin, Marks, Engels, Lenin'in kitapları hiç kimsenin verasetinde değildir. Onların kitaplarını her aklına esen basıp yayınlayabilir. Belki, kimi yayıncılar, Bilimsel sosyalizmin bu ustalarının kitaplarını basarak zengin olabilirler. Varsın olsunlar. Kapitalistler bu yayın işinden kâr ederken, isteyerek ya da istemiyerek işçilerin bu kitapları okuması olanağını da sağlarlar. Hemen hemen hepimiz Marks - Engels'i bu yolla okuyup öğrenme olanağı bulduk. Eğer onların da birer varisleri olsaydı ve o varisler sizin anlayışınızla hareket etselerdi, belki hiç bir zaman okuma olanağı bulamazdık.

Kıvılcımlı için de aynı durum söz konusudur. Bırakın her isteyen, her kapitalist O'nun eserlerini ister kâr amacıyla, ister başka bir amaçla yayınlasın, dağıtsın. İsterse ettiği kâr ile milyoner olsun. Biz Hikmet Kıvılcımlı'nın eserlerini okumak ve okutmak isteyenler, onlara yaptıkları işin karşılığında böyle bir haraç vermeye hazırız.

Kaldı ki, «Duyuru»da sözünü ettiğiniz : Vatan Partisi, Odak, Çağrı, Derleniş gibi yayınlar, Kıvılcımlı'nın eserlerini kâr amacıyla basmış olamazlar. Onlar Kıvılcımlı'yı yanlış anlayabilirler, ama yanlış da anlasalar hepsi içtenlikle Kıvılcımlı'nın eserlerinin okunmasını istemektedirler. Çünkü, bugün, Kıvılcımlı'nın eserlerine ne yazık ki öyle yüksek bir talep yoktur ve bugünkü yüksek enflasyon oranı da gözönüne alınırsa, bir kapitalist açısından hiç de kârlı bir yatırım sayılmaz.

Şöyle bir itiraz da mümkündür : «Evet, onlar bu kitaplardan bir kâr amacı gütmüyorlar. Ama onlar oportünist bir çizgi izliyorlar ve Kıvılcımlı'nın kitaplarını yayınlıyarak oportünist çizgilerine prestij sağlıyorlar, halkı yanıltıyorlar.»

Bu da mümkündür. Ama o kitapları okuyanlar, er veya geç, böyle bir şey varsa, onu görebilecek bilgiyi de edinmiş olurlar. Yani objektif olarak olumlu yanı ağır basar.

Demek, ister kâr amacıyla, ister siyasî amaçlarla yayınlansın, ama yeter ki yayınlansın, yapılan işin objektif olarak işçi sınıfına yaradığı ortadadır.

Hal böyle iken, siz, bilerek veya bilmeyerek, kâr amacı bile güdülmeden yapılan yayın faaliyetine taş koyuyorsunuz. Amacınız ne olursa olsun. Objektif olarak, Hikmet Kıvılcımlı'nın eserlerinin bir an önce ve bol miktarda yayımını, dolayısıyla onları halkın okuma olanaklarını kısıtlayarak işçi sınıfına ve halka karşı bir davranış içinde bulunuyorsunuz.

Diyorsunuz ki : «Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın eşi olarak tek varisi benim.» Evet, öylesiniz. Burjuva Kanunları önünde varis sizsiniz. Ama proletarya kavrayışı bakımından, eşi olmanız dolayısıyla varislik iddianızın zerre kadar değeri yoktur.

Ve proletarya kavrayışıyla hareket eden bir «varis» şöyle bir ilan verirdi : «Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın eserleri proletaryanın ve insanlığın malıdır. Bu eserlerin basımı ve yayımıyla ilgili tüm varislik haklarımdan feragat ediyorum. Hikmet Kıvılcımlı'nın eserlerinin yayın hakkı kimseye ait değildir veya herkese aittir.»

Gerçekten, Proleter anlayışla hareket eden bir varis böyle davranırdı.

Ama siz, burjuva miras hukukunun ardına gizlenerek, Kıvılcımlı'ya ve işçi sınıfına ihanet ediyor, O'nun eserlerinin yayılmasını ve okunmasını engelliyorsunuz. Yaptığınız budur. Lütfen bunu görün.

Efendim,

Söylediklerim, biraz acı ve ağır gelebilir. Ama gerçek budur. Bugüne kadar izlediğiniz politika, Hikmet Kıvılcımlı'nın eserlerinin yayınını engellemek ve geciktirmek olmuştur. Şimdi, gerçekten Kıvılcımlı'ya inanmış kimi insanlar, O'nun bulunmakta zorluk çekilen veya hiç yayınlanmamış kitaplarını yayınlıyorlarsa: lütfen onları engellemeyin. Bu kitapların yayını, işçi sınıfı için, aklınızın alamayacağı kadar yararlı oluyor.

Sizden izin alınmadan yayınlandığından sözediyorsunuz. Bu izni kimsenin istemesini beklemeden kendiniz vermelisiniz.

Tüm bu yazdıklarım sizi ikna etmemiş olabilir. Ya da ikna olmak çıkarlarınıza aykırı gelebilir. Bu durumu da düşünerek ve Kıvılcımlı'nın kitaplarının yayınlanmasından sonsuz yarar uman bir kişi olarak, size yolladığım bu mektubun birer suretini, Kıvılcımlı'nın görüşlerini savunma iddialı yayın organlarına da ileteceğim ve yine onlar aracılığıyla sizin «Duyuru»nuzda dile getirdiğiniz görüşlerin protesto edilmesini Kıvılcımlı'nın görüşlerini benimseyenlerden isteyeceğim. Sanırım size yüzlerce Kıvılcımlı'nın görüşlerini benimsemiş kişiden gelecek protestolar yaptığınızı kavramanızı, yanlışınızı görmenizi sağlayabilir.

Son olarak tekrar ediyorum : Kıvılcımlı'nın görüşlerini yayınladığı için burjuvazi tarafından hapsedilmiş bir insan olarak, Duyuru'da dile getirilen anlayışı, Kıvılcımlı'ya ve İşçi Sınıfına karşı olduğu için protesto ediyorum. Ve sizi bu politikayı terke çağırıyorum.

Bu inançla, sağlık ve mutluluk dilerim efendim.

Demir KÜÇÜKAYDIN
Kapalı Cezaevi / NİĞDE

EMİNE KIVILCIMLI'YA MEKTUP

(Baştarafı 1. Sayfada)

Emine Hanım, bağışlayın belki sizi kırıyorum, kabul ediyorum ki Burjuva Miras Hukuku karşısında Siz O'nun tek ve biricik mirasçısısınız. Ancak görüyorsunuz ki O'nun bıraktığı mirasa sahip çıkmak isteyen yüzlerce insan var. Doktor'un tüm yaşamı boyunca istediği bu değil mi idi? Tezleri «sağır zından duvarlarından» kurtuluyor. Sizin isteğiniz bu değil mi Müsaade edin bütün tezlerine sahip çıkılsın ve yayılsın. Gönül ister ki bütün Türkiye devrimcileri bu Tezlere sahip çıksın. Bütün özverilerini ortaya koyarak bu işlerin gelişmesi yolunda çaba gösteren bu insanları engellemeye çalışmayın lütfen.

Emine Hanım, büyüğümüzsünüz, sizi kırdıysam özür dilerim. Saygılarımı sunar, esenlikler dilerim.

Dündar ERENLER
K. Cezaevi Siyasî Kısım
NİĞDE

İRAN NEREYE GİDİYOR?

RIZA PEHLEVİ ŞAH MI? PİYON MU?

İran'da neler oluyor? Son üç aydır İran olaylar ülkesi oldu. Hemen hergün yürüyüşler, mitingler, grevler, direnişler ve hatta yer yer silahlı çatışmalar oluyor. Herkes bir konuda hemfikir: Şah'ın sonu geldi. Fakat unutmamak gerekir ki, her son yeni bir başlangıç demektir. Ancak soyut teorik anlamda yakın zamanda «beklenen son» gelmeyebilir. Burjuva, metafizik kafa yapısıyla düşünen kimi sözde profesörler soyut bir «objektif olma» düşüncesiyle —olaylara çok yanlı bakılıyormuş izlenimi verebilmek için— herhangi bir olayı açıklarken önümüze bir yığın alternatif getirip bırakır. Sözde çok şey anlatılıyor görüntüsüyle hiçbirşey anlatılmamış olur. Bu, Mahmutpaşa işportacılarının tezgâha yaydıkları malları gösterip «vatandaş seç seç al» demelerine benzer. Diyalektiği savunan ama diyalektiği metafizik kafa yapısına göre anlayan yani anlamayan diyalektik düşünürler de aynı hastalıkla maluldür. Bugün hemen herkesin kabul edip savunduğu diyalektiği tanımlıyan meşhur bir formülasyon vardır. Metafiziğe göre ya o, ya o'dur. Ama diyalektiğe göre hem o, hem o'dur. Bu tanım sakattır, eksiktir, dolayısıyla yanlıştır. Diyalektiği metafizik olarak kavramanın bir sonucudur. Bu haliyle böyle bir «diyalektik» determinizm ilkesinden yoksundur. Başka bir deyişle diyalektik demek endeterminizm demektir, anlayışına kapı açar. Oysa diyalektik belirsizlikten değil belirlilikten yola çıkar. Şöyle bir örnek verelim: İnsan hem canlıdır hem ölüdür. Bu cümle yukardaki diyalektik formülüne sadık kalan bir cümledir, İlk bakışta gerçekten diyalektik bir söz gibi görünür. Diyalektiğin zıtların birliği kanununa uygundur ama unutulmaması gereken bir nokta vardır: Diyalektik zıtların birliği kanunundan ibaret değildir. Bu unutkanlık yukarda da dediğimiz gibi hiç diyalektikle determinizm ilkesini karşı karşıya getirme yanlışına götürür. Gerçi her tarif şu veya bu ölçüde eksiklik taşır ama aşağıda vereceğimiz tarif daha doğrudur: «İnsan yaşadığı müddetçe bünyesinde ölümü de barındıran canlı bir varlıktır.» Bu tarif zıtların birliğini, şeylerin hareket edip değişeceğini ve şeylerin birbiriyle bağıntısını yeterince ifade ettiği gibi belirsizliğe de kapı açmaz.

Bu açıklamamızın ışığında beklenen sonun gelmeyebileceğini söylemek sözde diyalektik olma uğruna olayları belirsizleştirmektir. Bu hataya neden düşülür? Hayatın karmaşıklığı karşısında olayları tam kavrayamamanın getirdiği acizlikten. Olayları tam kavrayamamanın sebebi ise —ki burada diyalektik düşünüp davrananlar söz konusudur— eksik bilgilenmedir. İran olayları konusunda tam bilgilenme imkânımız olmadığı için böyle bir hataya bile bile düşüyoruz. Bu zorunlu açıklamadan sonra asıl konumuza İran olaylarına dönelim. İran bugün bir yol ayrımında görülüyor. Ya kişi diktatörlüğü yani şahlık rejimi yıkılacak ve bunun sonunda ya burjuva sınıfının diktatörlüğü bizde olduğu gibi özgürlükçü parlementer rejimle yürüyecek ya da proletarya diktatörlüğüne varacak işin sonu. Bir başka ihtimal ise her ne kadar biraz fantaziye kaçsa bile İranlıların gerçekten anlattıkları Şah'ın bir sözü gibi olabilir. İran halkı arasında dolaşan bir söylentiye göre Şah: «Babam bana İran'ı 10 milyon nüfusla teslim etti. Gerekirse ben de 20 milyonu keser oğluma 10 milyonluk bir İran bırakırım.» (1) demiş. Eloğlu bu, der mi der. Hoş elinden gelse yapar ama gücü yetmez. Hemeyse devam edelim. İran olaylarının şu ya da bu sonucu vereceğini bilebilmek herşeyden önce İran olaylarının niteliğini iyi anlamaya dayanır. Bunun ön koşulu ise tarihî gelişimi içinde İran'ın toplumsal yapısının kavranmasında yatar. İran antika medeniyetlerin kök saldığı bir bölgedir. Bugünkü yapısı itibariyle azgelişmiş diye bilinen emperyalizme bağımlı yeni sömürge ülkelerden biridir. Ancak İran, herhangi bir azgelişmiş ülkeden ayırdeden niteliği bol petrol yataklarına sahip olmasıdır. Ülkeye her yıl petrol ihracından milyarlarca liralık döviz giriyor. Ama İran halkı bolluk içinde kıtlığı zenginlik içinde yoksulluğu yaşıyor. Petrol gelirleriyle beraber ülkenin tüm zenginlikleri 30 milyonluk İran'da 200 ailenin kontrolunda. Ezici çoğunluk sefil bir hayat yaşıyor. Bir fikir vermesi bakımından asgarî ücretler konusunda Türkiye ile karşılaştırırsak durumun vehameti daha iyi anlaşılır. Türkiye'de 1974'te asgarî ücreti 60 lira idi. Aynı yıllarda İran'da ise asgarî ücret 19,50 - 32.00 TL. arasındadır. Milyonlarca köylü ailesi topraksızdır. Yıllardan beri süren amansız bir baskı rejimi söz konusudur. «Resmî açıklamalara göre İran'da 308.000 kişi silah altındadır. Bu sayı ne İran'ın hizmetindeki yabancı askerî personeli (50.000 dolayındadır) ne de gizli polis SAVAK'ın görkemli örgütünü kapsamamaktadır. Doğrudan Şah'a bağlı olan bu örgütte çalışanların sayısının 30 ilâ 60 bin arasında olduğu tahmin ediliyor. Bundan başka İmparatorluk muhafız kıtası ve «ölümsüzler» diye adlandırılan kıta da var. Toplam 70.000 kişilik bu iki kıta ordunun bir parçası olmalarına karşın Şah'ın doğrudan emri altındadır ve savaşçı birlikler arasında sayılmamaktadır. Ordunun, Amerikalı ve İsrailli danışmanlarca kurulan ve şimdi de onlar tarafından eğitilen bu bölümü, yüksek hareket yeteneğine sahip, seçme bir birlik oluşturuyor.(...) Böylece Şah'ın elinde ülke içinde de dışında da çabucak mücadeleye hazır, çok gelişkin bir potansiyel bulunmuş oluyor.» (2). Bu muazzam mekanizmanın görevi ise oldukça basit : «ABD hizmetinde "Körfez Polisi" rolünü oynayabilmek, ülke içi politik muhalefetin olağanüstü vahşi yöntemlerle bastırılmasını gerektiriyor. Ücretlerin yükseltilmesi ve çalışma koşullarının düzeltilmesi için yapılan grevler, sık sık grev yöneticilerinin öldürülmesiyle sonuçlanıyor. Geniş bir gizli servis ve denetim sistemi Şah'ın özel bir bürosu tarafından, merkezden koordine ediliyor. Gizli polis orduyu da denetliyor.» (3)

Ancak bu amansız baskı mekanizmasına rağmen İran halkının gelişen mücadelesi ve işçi sınıfının sayısal artışı bugün öyle boyutlara ulaştı ki, Şahlık rejiminin sallantıda olduğu hemen herkesçe kabul ediliyor. Fakat İran olayları işte tam da bu noktada çetrefilleşiyor. Onbinlerce işçinin katıldığı grevler, direnişler; yüzbinlerce İranlının katıldığı gösteri yürüyüşleri, mitingler olağan günlük işler haline geldi. Ancak ortada bir başka gerçek daha var. Görebildiğimiz kadarıyla İran halkının mücadelesi devrimci bir örgütlenmenin inisiyatifinde değil. Bu olumsuzluğun doğal sonucu olan bir başka olumsuzluk ise Şah'a karşı direniş hareketinde yönetimin liberal burjuvazinin elinde olmasıdır. Bu tespitimizi kanıtlayan bir iki haberi irdelemek sonra daha iyi anlamamıza yarıyacaktır: «Sıkıyönetim makamları Ayetullah Humeyni'nin rejime karşı verdiği bir demeci yayınlayan, ayrıca İran'ın çeşitli kentlerindeki son gösterilere ve çatışmalara yer veren "Kayhan" ve diğer bir gazeteye sansür memurları göndermiştir. Tahran'da tüm gazeteler bunu protesto etmek için yayına girmeye karar vermişlerdir.» (4) 19 Ekim tarihli bu haberden sonra 31 Ekim tarihli gazetelerde başta Tahran Journal, Ittalaat v.s. gibi gazeteler olmak üzere birçok gazetede o güne kadar tabu kabul edilen SAVAK hakkında aleyhte yazılar yayınlanır. 3 Kasım tarihli gazetelerde ise şöyle bir haber vardır: «Tahran radyosu Ayetullah Şeriat Medari ile yapılan bir konuşmayı yayınlamıştır. Medari isteklerinin barışçı bir yolla yerine getirilmemesi durumunda dinsel liderlerin silaha sarılmaları gerektiğini söylemiştir.» (5) Ayrıca İran'ın tüm yargıçları ve üniversite rektörleri de Şah'a karşı direniş kervanına katılmışlardır. İran R.T. kurumu yöneticileri önce direniş sonra da genel müdür de dahil istifa etmişlerdir. Parlementoda bugüne kadar görülmeyen bir muhalefet grubu ortaya çıkmıştır. Siyasî parti kurma yasağının kalktığı söylenir söylenmez, ülkenin tek siyasî partisi olan Rastabiz partisi bir sürü parçaya bölünmüştür. Bütün bunlar neyi gösterir? İran burjuvazisinin kendi sınıf diktatörlüğünün selâmeti açısından kişi diktatörlüğünü tasfiye etmek istemesini. Buna niye gerek görüyorlar sorusu, neyi amaçlıyorlar sorusuyla çakışır. Bu yüzden İran burjuvazisinin Şah'ı devirme hareketinden beklediği amaçlara bir göz atalım :

1) Özgürlükçü parlementer rejimle İran halkı özerindeki diktatörlükleri daha az göze batacak, «İran'da çeşitli görüşleri ve çıkarları savunacak normal siyasal kuruluşlar bulunmadığı için **yasadışı** yollara başvuruluyor.» Kayhan gazetesinden bir alıntı bu. Alıntıyı yapan Milliyet yazarı Sami Kohen de aynı görüşte : «İran'ın talihsizliği **sorumlu, güçlü bir muhalefete** sahip olmaması ve çeşitli nedenlerle rejime karşı çıkanların bölük pörçük ve zayıf bulunmasıdır.» (6)

2) Dünya halklarının nefretini toplayan Şah yönetimi yerine bu nefreti sempatiye dönüştürecek demokrasi yönetimine geçmek.

3) Karanlık bir baskı yönetiminin altından ne çıkacağı belli olmaz. Maazallah Portekiz'de olduğu gibi bir komünist parti heyulası çıkarsa ayıkla pirincin taşını.

4) Gün geçtikçe gelişen İran işçi sınıfının düzene karşı muhalefetini kendi denetiminde Şah'a karşı muhalefetle sınırlamak. Aşağıdaki haberler bu açıdan oldukça önemlidir :

«Şii lideri Ayetullah Humeyni, Şah'a karşı ayaklanan halkın yılmamasını istemiş ve "Şah rejiminin Amerikan, İngiliz ve Sovyetlerden destek görmesi sizleri korkutmasın" demiştir.» (7) İran halkı gerçek dostları olan sosyalist ülkelerden soyutlanıp, sosyalist ülkeler düşman olarak tanıtılıyor.

«Humeyni Şah'ın devrilmesinden sonra kurulacağını söylediği İran İslâm devletinde komünistlerin eylemlerine müsaade edilmeyeceğini bildirmiştir.» (8) Komünizm İran halkına şimdilik ar belâsına katlanılan bir öcü olarak tanıtılıyor.

«Bu eylemler siyasal niteliktedir ve halkı galeyana getiren din değil siyasal bilinçleridir. Aynı gerçek bankalara girişilen eylemler için de geçerlidir. (...) Halkın bankalara karşı tepkisi kendiliğinden gelişmiştir. Din adamlarının bu konuda halka önderlik etmediğini belirtmek isterim.» (9) Bu son alıntıda bilerek bir cümleyi atladık. Halka önderlik edenler yani din adamları halkı hangi yöne kanalize edeceklerini çok iyi biliyorlar. Sinemalar, gazinolar, içkili yerler v.s. Ama halk bu önderliği de aşan, kendiliğinden gelen bir hareketle bankalara saldırıyor. Bu olay Humeyni'nin iddiasının aksine halkın siyasal bilinç ve örgütlenmesinin yetersiz olduğunu gösterir. Ama buna rağmen bankalara yönelen bir saldırı nerden kaynaklanabilir? Cevabı, Humeyni'nin atladığımız cümlesinde : «Bankalar, İran'da tefecilik ve spekülasyon araçları olarak ekonomimizin batağa saplanmasına neden olmuşlardır. Bu nedenle halk, kendisini yoksulluğa sürükleyen... bu kuruluşlara karşı eylemlere girişmiştir.» Burda saklı olan düşünceleri şöyle özetleyebiliriz : Humeyni herşeyden önce İran burjuvazisini uyarıyor; Halk muhalefeti kendiliğinden gelen bir tepkiyle Şah'ın da ötesinde düzenin temeline yönelme emareleri gös teriyor. Bu kendiliğinden gelişen tepki siyasal bir örgütlenmeyle birleşirse, Şah'ı devirelim derken kapitalist düzeni de deviriveririz. Bu bir, ikincisi ise emperyalizme talimat veriliyor. Gerçi İran'da bankalara yönelen hareketler oluyor ama bunda bizim suçumuz yok, halkın kendiliğinden gelen bir tepkisi bu, denmek isteniyor.

Bütün bu saydığımız İran burjuvazisinin amaçları emperyalizmin yeni politikasıyla özel olarak ta Alman emperyalizminin istekleriyle çakışmaktadır. Emperyalizm fazla göze batan sivrilikleri törpüleyip kendi güçlerinin prestijini artırma ve istikrarlılaştırma sürecinde. Ama görünüşte emperyalistler Şah'ı destekliyor. Hatta Carter işi Şah'a karşı mücadele eden İran halkına alçak demeye kadar götürdü. Bunu tamamlayan bir haber de şöyle :

«ABD Dışişleri Bakanlığı son zamanlarda İran'a toplum ayaklanmalarını bastırıcı araç ve gereç sattıklarını açıklamıştır.» (10) Emperyalizm üzerine çekeceği şimşeklere aldırmadan Şah'a sözde ve pratikte tam bir destek sağlamış görünüyor. Buna rağmen Şah elindeki muazzam baskı mekanizmasına rağmen pek fazla etkili olamıyor. Üstünkörü bir iki tedbir denedi. Önce SAVAK marifetiyle çeşitli provokasyonlar tezgâhladı. Bunlardan en önemlisi sinema yangını. Amaç haklı gösterebileceği bir kitle katliamına zemin hazırlamaktı. Ama bu provokasyon tutmadı. Kendisine bağlı kabileleri göstericilerin üzerine saldırttı. Silâhsız kalabalıklar üzerine askerlere ateş açtırdı. Fakat olaylar bir türlü dinmedi. Sıkıyönetim ilân etti, çatlak ses çıkaran gazeteleri kapattı, yöneticilerini tutukladı. Radyo ve Televizyonun yönetimini askerlere bıraktı. İşyerlerinde orduyu işçileri sindirici ve grev kırıcı olarak kullandı. Mollalara çeşitli ödünler verdi. Ama bunların hiçbiri de derde derman olmadı. Şah'ın yapabileceği tek bir şey kaldı. İran'ı babasından nasıl aldıysa oğluna öyle bırakmak. Yani dünya nüfus planlamasına naçizane bir katkısı olarak 20 milyon İranlıyı öldürmek. Şah bu cinayeti işleyecek taynete ve imkâna sahip. Yukarda Şah'a doğrudan bağlı yarım milyonluk bir baskı mekanizmasını uzun bir alıntıyla göstermeye çalıştık. Ama zavallı Şah en kuvvetli göründüğü halde ne kadar güçsüz olduğunun az çok farkında. Aşağıdaki haber ne demek istediğimizi yeterince anlatır :

«Amerikan ABC televizyonuna demeç veren Şah yanlısı İranlılar Şah'ın ABD başkanı Carter'in desteğinden emin olmadığı için Amerika'dan aldığı silahlarla İran'daki militanlara karşı daha sert önlemlere başvurmadığını söylemişlerdir. Kimlikleri açıklanmıyan Şah eğilimliler birkaç hafta içinde İran'da bir devrim ya da iç savaş çıkabileceğini söylemişlerdir. Demeci veren İranlılar ABD büyükelçisi William Gullivan'ın ABD Dışişleri Bakanlığından aldığı talimat üzerine Şah'ı militanlara karşı daha sert önlemlere başvurmaması ya da Carter'in desteğini kaybetme tehlikesini göze alması konusunda uyardığını bildirmişlerdir.» (11)

Carter'in desteğini kaybetmek, Şah'ın elinde san dığı baskı mekanizmasının uçup gitmesi demektir. «İran ordusu Amerika'nın oluşturduğu bir askerî zümrenin yönetimindedir ve bu zümre geri kalmış çoğu ülkelerdeki gibi doğrudan Amerika'ya bağımlıdır. İran ordusunda 45.000 Amerikalının danışman adıyla görev yapmaları bunun kanıtıdır.» (12)

Bu vesileyle anlıyoruz ki emperyalizm işine yaramayan piyonları gerektiği zaman Şah Rıza Pehlevi de olsa bozuk para gibi harcayıverir. Harcama merasimi fazla tehlikeli ve masraflı oluyormuş. Eh o kadarlık tantanayı da koca bir Şah'a çok görmemek lazım.

---

(1) Hürriyet.
(2) Silahlanma ve Azgelişmişlik, Birikim Yayınları, s. 166 - 167.
(3) a.g.y.
(4) Milliyet, 19 - Ekim - 1978.
(5) Milliyet, 3 - Kasım - 1978.
(6) Milliyet, 19 - Ekim - 1978.
(7) Cumhuriyet, 30 - Ekim - 1978.
(8) Cumhuriyet, 1 - Kasım - 1978.
(9) Cumhuriyet, 2 - Kasım - 1978.
(10) Cumhuriyet, 10 - Kasım - 1978.
(11) Milliyet, 4 - Kasım - 1978.
(12) Cumhuriyet, 26 - Ekim - 1978. FKÖ yayın organı, Filistin El Sevre'nin yazısından.

Diyarbakır'da güç ve eylem birliği

Diyarbakır'da; GEB ve GENÇ - GÜÇ'ün çağrısı ile toplanan 22 Demokratik kitle örgütü, dernekler yasası ve hükümetin anti - demokratik uygulamalarını protesto etmek üzere, telgraf, basına açıklama, bildiri ve değişik eylem türlerini saptadı.

Telgraf metni; Başbakana, İçişleri Bakanına, Adalet Bakanına, Senato Başkanlığına, CHP Gurup Başkanlığına gönderildi.

Ayrıca basına da bir açıklama yapıldı.

Toplantıda ayrıca, bu tür güç ve eylem birliklerinin kalıcı olması gerektiği savunulmuş, bu konuda demokratik kitle örgütlerinden çoğu olumlu cevap vermiştir.

Toplantı çağrısına katılan ASDK - DER, güç ve eylem birliğinde asgari ilkelerinin anti - sömürgeci ilke olduğunu, bu olmadığı takdirde çekileceklerini belirtmiştir. Bu tavırlarının kendilerini, kendi elleriyle demokratik güç ve eylem birliğinden tecrit politikası olduğu söylenmişse de çekilmişlerdir.

Diyarbakır'da yapılan bu güç ve eylem birliği umarız ki her genel merkezi dürtücü bir görev görsün.

Telgraf metni şöyledir :

Bugün yönetimde olan, hükümette çoğunluğu teşkil eden CHP, hükümet kurulmadan önceleri bol bol «barış, kalkınmayı köylüden başlatma» hatta «faşizme karşı en etkin mücadeleyi vereceğiz vb.» aldatmaca vaatlerle emekçi kitlelere yaklaşmış, bununla da işçi ve emekçi sınıf ve tabakalar üzerinde bir «umut» durumuna gelmişti.

Ama özellikle mevcut hükümet kurulur kurulmaz, CHP'nin nasıl bir «umut» olduğu hükümetin başvurduğu yöntemlerle kendisini ortaya koydu, koymaya devam ediyor. Dün kendisine «umut» dedirten hükümet, bugün Demokratik kitle örgütlerinin devrimci mücadelesini kırmak, emekçi kitlelerin demokrasi mücadelesini engelemek için bin bir türlü oyuna başvuruyor.

«Anti - komünizm ve bölücülük» yaygaralarıyla şovenizmi körükleyerek tatbikat adı altında «Kürt Halkı» üzerinde jenosit provaları yapmaktadır.

«Toplumsal Anlaşma» adı altında işçi sınıfının ekonomik hakları önemli ölçüde gaspedilmiştir.

Dün «tüm çalışanlara grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı vereceğim» vaadlerini veren hükümet, bu gün demokratik kitle örgütlerini kapatmak, demokratik kitle örgütlerinin mücadelesini engellemek için, Dernekler yasasını değiştirmeye sabırsızlanıyor.

Ama hükümet şunu iyice bilmelidir ki; bu gibi gerici önlemlerle demokrasi mücadelesinin önüne hiçbir zaman geçemiyecektir.

Demokratik kitle örgütleri bu gibi gerici tertiplere karşı mücadelede güçlerini birleştirecek, yıkılmaksızın mücadele edeceklerdir.

Biz, aşağıda imzaları bulunan Demokratik kuruluşlar, bu anlayışla, dernekler yasasının değiştirilmesi girişimlerini şiddetle protesto ederken, mücadelemizin hiç bir surette önüne geçilemiyeceğini de bilmenizi isteriz.

DHKD, GEB, DDKD, DÜÖD, GENÇ - GÜÇ, GENÇ - ÖNCÜ, TÜM - DER, TÜMAS, TMMOB, TÜS - DER, DGBDD, TÜTED, DDKAD, SGB, DYÖKD, İGD, DUFFÖD, DYDYOÖD.

Basına açıklamada şu görüşlere yer verilmiştir :

Çağımızda tekelci burjuvazi, işçi sınıfı ve diğer emekçileri ezmek, sömürmek ve talan etmek için daima bir dizi yalana başvuruyor. Hatta sıkıştıkça bir takım demokratik yasalar bile hazırlıyor. Ancak, burjuvazi tarihi boyunca kendi sınıf özgürlüğü dışında hiçbir kişi ve sınıfa özgürlük vermeyi düşünmemiş, düşünemez.

Eğer bugün belirli özgürlükler kullanılabiliniyorsa bunlar, egemen sınıfların isteğinin dışında, emekçilerin verdiği mücadelenin ürünüdür. Bu bakımdan demokratik kitle örgütleri, kazanılmış, uğruna daha önceleri kanlar dökülmüş, birer mücadelenin ürünüdür. Ve, demokrasinin vazgeçilmez unsurlarıdır. Eğer egemen güçler, birtakım gerici emellerle bu mevzileri dağıtmayı planlıyorlarsa, demokrasi uğruna mücadele zorunlu olacaktır.

Genelde burjuvazinin tüm bu özellikleri, gerici emelleri, CHP ağırlıklı hükümetin önderliğinde bir takım anti - demokratik ve şoven uygulamalarla açığa çıkmaktadır.

1973 ve 1977 seçimlerinde halklarımızın önüne bir «umut» görünümüyle çıkan CHP ve önderleri, bugün verdiği sözü yerine getirmeleri bir yana, tersine anti - demokratik uygulamalarla halkların gelişen ekonomik ve demokratik mücadelesinin önüne geçmeye çalışmaktadırlar.

CHP neler vaadetti, neler yaptı? Maddeler halinde sıralarsak şöyle bir tablo ile karşılaşırız :

1 — Can güvenliğini sağlayacaktı,
2 — Enflasyon ve işsizliği yenecekti,
3 — Ekonomik darboğazı aşacaktı,
4 — Öğrenim özgürlüğünü sağlayacaktı,
5 — Ceza yasasındaki 141. ve 142. maddeler gibi anti - demokratik ve gerici maddeleri kaldıracaktı,
6 — Tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı tanıyacaktı,
7 — En önemlisi, bütün bunları demokratik kuruluşları ve halkı yanına alarak yapacaktı.

Bütün bu vaadlerine rağmen yaptıkları şunlardır :

1 — Can güvenliğini sağlamadı,
2 — Anarşiyle mücadele adına, «aşırı sağa da, aşırı sola da karşıyız» şiarıyla, özellikle demok-

(Devamı 3. Sayfada)

Kıbrıs NATO uydusu yapılamıyacaktır

Her sonbahar Kıbrıs sorununun alevlendiği dönemdir.

Her yılın Ekim - Kasım aylarında toplanan Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Kıbrıs sorununu görüşür. Ve her yıl Türkiye Finans - Kapitalinin dış politikası dünyanın bu en büyük forumunda büyük bir tokat yer. BM Genel Kurulu Kıbrıs'ın bağımsızlığı ve egemenliği doğrultusunda karar alır; Türk tezi yenilgiye uğrar.

Ancak bu yıl daha önemli gelişmeler olmuş ve tarihinin en bunalımlı dönemi olan 1978 sonbaharında Türkiye dış politika alanında daha büyük bir yalnızlığa düşmüştür.

BM, geçmiştekilerden farklı olarak bu yıl Kıbrıs'ın bağımsızlığı, bağlantısızlığı yönünde bir karar almakla kalmamış, ayrıca, —ilk defa— Güvenlik Konseyi de BM kararlarının uygulanmasını ve yabancı kuvvetlerin adadan çekilmesini takvime bağlamış, 6 aylık bir süre koymuştur.

Bu süre sonunda Türkiye'nin Ada'daki askerlerini çekip çekmiyeceği, çekmediği taktirde Güvenlik Konseyi'nin ne gibi tedbirler alabileceği ayrı bir konudur. Ancak başlı başına bu karar bile Türkiye'ye verilmiş büyük bir cezadır ve Türkiye'yi eskisiyle kıyaslanamıyacak bir yalnızlığa itmiştir.

BM KARARI ve ABD PLANI

BM Güvenlik Konseyi'nin bu kararı aldığı günlerde ABD Kıbrıs sorununun çözümü için «yeni» bir plan hazırlamış ve taraflara sunmuştur.

Bu planın BM kararlarından soyut olduğunu düşünmek safdillik olur. ABD yönetimi BM'in genel eğilimini bilmektedir. Her ayık kişi BM'den hangi yönde bir karar çıkacağını az çok kestirebilir. İşte bu durumu değerlendiren ABD kurmayları Güvenlik Konseyi kararıyla aynı günlerde «yeni» planlarını ortaya atmışlardır. İki çıkışın aynı günlere denk gelmesi Güvenlik Konseyi kararının da ABD insiyatifinde ve Türkiye'ye uygulanan ekonomik baskıların bir parçası olduğu anlamına gelmez.

ABD PLANI YENİ Mİ?

The Middle East dergisi ABD planından ve Güvenlik Konseyi kararından epey önce şöyle yazıyordu: «Amerikalılar yakın gelecekte, **üstelik yalnız resmen değil, perde gerisindeki pek çok yolla da olayları etkiliyeceğe benzemektedir.**

«(...)(**Amerikalıların**) **oturup çeşitli partilerin serbestçe çalışmasına ve kendi yolunda gitmesine göz yummaları beklenemez.**

«**Onun yerine iki anavatana** (Türkiye, Yunanistan) **baskı yaparak iki tarafın Kıbrıs planlarını uzlaştırmaya çalışacaklardır.**

«**Sonuç önümüzdeki aylarda kimi ilginç gelişmelere yol açacaktır.**» (Eylül, 1978).

Uluslararası finans - kapitalin Ortadoğu sorunları üzerine derinleşen yayın organı **The Middle East**'in belirttiği gelişmeler başlamış ve ABD, BM Genel Kurulu ve Güvenlik Konseyi kararlarıyla BM çerçevesine girmeye başlıyan Kıbrıs sorununu yeniden NATO dehlizlerine çekmek için «yeni» bir planla ortaya çıkmıştır.

Plan herhangi bir yeni unsur ihtiva etmediği halde hür basınca ısrarla **yeni** diye sunulmaktadır. Oysa Amerikan emperyalizmin Kıbrıs'a ilişkin planları çok eskidir ve hep aynı özü taşımaktadır : Kıbrıs'ı NATO güdümünde bir uydu yapmak ve Ada'daki İngiliz üslerine resmen konarak (ya da faşist hareketin daha güçlü olduğu Türk bölgelerinde yeni üsler kurarak) bölgedeki anti - emperyalist hareketleri vuracak bir batmıyan uçak gemisine sahip olmak.

Özü hep aynı kalan bu plan zaman zaman değişik biçimlere büründürülmüş ve her zaman «yeni» diye lanse edilmiştir. Tali derecedeki kimi unsurlar değiştirilerek yeni süsü verilmek istenmiştir.

Bu son planda da ABD emperyalistleri Kıbrıs'ın bağımsızlığını ve bütünlüğünü muğlak ifadelerle geçiştirirken Ada'nın iki ayrı bölge ve iki ayrı devlet şeklinde kalacağını kesin hükme bağlamaktadırlar.

Bilindiği gibi toplumlararası görüşmeler iki ayrı bölge sorunu yüzünden bugüne dek sonuca ulaşmamış, çeşitli dönemlerde başlıyan görüşmeler hep anlaşmazlıkla sonuçlanmıştır. Anlaşmazlık noktalarının en bellibaşlıları şu konularda düğümlenmiştir :

● **Yerleşim - dolaşım özgürlüğü, mülkiyet hakkı :** Rumlar, Kıbrıs egemen ve bağımsız bir ülke olacaksa bu ülkenin vatandaşları Ada'nın her yerinde dolaşım, yerleşim özgürlüklerine ve mülk edinme hakkına sahip olmalıdır, demektedirler. Ayrıca Kıbrıs **konfederal** değil de gerçekten **federal** bir cumhuriyet olacaksa bu cumhuriyetin federe bölgeleri arasındaki sınırlarda askerler, dikenli teller bulunamaz, bulunmamalıdır vb. vb.

Tüm dünyanın demokratik güçlerince hatta kendi ilkelerini çiğnemediği taktirde burjuva hukukunca da reddedilemiyecek olan ve sempati duyulan bu talep karşısında Türk tezi ise hep —açıkça değilse bile— bu ilkelerin tersini savunagelmiştir. Bu, diğer faktörlerle (Ada'nın Türk Kuvvetlerince işgali, Türkiye'nin NATO üyesi oluşu, Kıbrıs'ın Bağlantısızlar Hareketi içindeki saygın yeri vb. vb.) de birleşince Türk tezinin müzmin yenilgisi anlaşılır.

● **Anayasal konular :** Federal Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Merkezi Hükümeti ile Federe (bölgesel) Hükümetleri arasındaki yetki bölüşümü de yine aynı temelden kaynaklanmaktadır. Türkler coğrafî ayrılık ilkesini kabul ettirdikten sonra bunu garantiye almak için **geniş yetkilerle donatılmış Federe Hükümet** tezinde ısrar etmişlerdir. Böylece : cılız, ilkel, modern üretimi gerçekleştirememiş, bu yüzden de Rum burjuvazisiyle rekabet edemiyen Türk burjuvazisi geriliğini ve eksikliğini polisiye - askeriye tedbirlerle gidermiye Kuzey - Güney ayrımını mutlaklaştırarak kütüğünde Türk yazılı insanların sömürülmesini tekeline almak istemektedir.

Ekonomi temeli bu kadar basit olan fakat uluslararası denge, Ortadoğu'nun bu dengedeki yeri, Kıbrıs'ın Ortadoğu'daki yeri, petrol vb. nedenlerle binbir çelişkinin rol oynadığı Kıbrıs sorunu çeşitli müdahalelerle çok karmaşık ve içinden çıkılmaz gibi gösterilmektedir. Bu karışıklıktan yararlanan (bu karışıklığı bizzat yaratan) emperyalizm binbir kolu - imkânı ile Ada'da at oynatmakta, **The Middle East**'in yazdığı gibi olayları istediği yöne çekmiye çalışmaktadır.

Bugüne kadarki müdahaleleriyle Ada'yı bir barut fıçısı haline getiren, kan ve acı ile dolduran ABD emperyalizmi kontrolü elden kaçırmamak için zaman zaman «barış» girişimlerinde bulunmakta, böylece hem sureti haktan görünme oyununa devam etmek hem de Kıbrıs'ın başını bağlamak ve iki NATO müttefiki Türkiye ile Yunanistan'ı güttmiye devam etmek istemektedir.

Son planın arkasında yatan gerçekler bunlardır ve planın tam Kıbrıs sorunu yeniden BM çerçevesine girerken ortaya atılması kontrolü elden kaçırma telâşından başka birşey

(Devamı 3. Sayfada)

Sosyalist

DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ GAZETESİ

Haftalık Siyasî Gazete (Şimdilik 15 Günde Bir Çıkar) / Sahibi : Yaşar Yuva / Sorumlu Müdür : Mehmet Akyol / Adres : Bab-ı Ali Cad. No. 33, Kat 2, Oda 4, Cağaloğlu / F. Almanya Bürosu : Ali Temel Kurtaran, Postfach 1705 413 MOERS 1, Hesap : PschA 43 ESSEN Konto - Nr 641 80 - 432 / İsveç Bürosu : V. Orakçıoğlu, Box 5034 16305 SPANGA Stockholm, Postgirot : 431 309 3-9 / Dizgi - Baskı : Murat Matbaacılık Koll. Şti. Tel.: 27 45 71 / Son Baskı Tarihi : 8.12.1978 / Abone Şartları : 6 Ay. 36 Tl., Yıl. 72 Tl.